

Vse, kar je zdravo in pošteno, pa slovenske ali slovanske krvi v tej deželi, je dobrečsko pod zastavo J. S. K. Jednote.

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3 1879. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

29 — ŠTEV. 29 — PART III.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 18TH 1928 — SREDA, 18. JULIJA 1928

VOL. IV — LETNIK IV.

Nekaj zgodovine krajevnih društev J. S. K. Jednote

Zgodovina društva št. 1 v Ely, Minn.

Združenih državah ameriškega ljudstva zaposleno je bilo več pri nevarnih delih. Vred tega zadela marnega nesreča, bodisi bolehal ali je bil pobit v rudnikih. Društvo je izprevidelo, da se bo bole rojake podpirati, a blagajne ni bilo, toda člani društva sv. Cirila in Metoda avgusta 1889 v Ely, Minn.

Prvi glavni odborniki J. S. K. Jednote so bili sledeči: predsednik Joseph Agnič, podpredsednik Jurij Kotze, prvi tajnik Ivan Govže, drugi tajnik Stefan Banovec, blagajnik Matija Agnič. Od začetka, ko je društvo odstopilo od K. S. K. Jednote je imelo bolj slabe čase. Društvo je imelo več smrtnih slučajev. To je bilo treba plačati, a blagajne ni bilo, toda člani društva sv. Cirila in Metoda so se obvezali, da bodo vse plačali.

in Joe Papež; porotniki: Joseph Sweiger, Frank Jerich in Frank Kocjan; redar Joseph Zobec.

Pozdrav vsem čitateljem, članom in članicam J. S. K. Jednote kakor tudi mladinskemu oddelku in vsi naprej za napredek in rast J. S. K. Jednote, vam kliče

Joseph A. Mertel,

13-letni tajnik društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 J. S. K. J.

je pripadalo k Narodnemu Spolku. Toda že v dveh letih tega obdobja se je pojavila med članstvom nesloga, posledica tega pa je bilo, da se je društvo razcepilo, ter večina članstva prestopila k K. S. K. Jednoti, ki je že isti čas obstajala.

Članstvo je kmalu spoznalo napako, da se je sploh kdaj razcepilo. Že na prvi konvenciji K. S. K. Jednote, katere so se vdeležili tudi delegatje našega društva, so videli, kako se meri enakopravnost članstva. Omejitvi moram, da so taisti čas viadale po Minnesoti v resnici škandalozne delavske razmere. Na ljudsko varnost se ni pazilo prav nič. Poškodbe in smrtne nesreče so bile na dnevnem redu, kar je dalo povod, da so naši rojaki pričeli misliti na podporno organizacijo, ker pomoči ni bilo od nikoder.

Dve leti po razcepitvi društva je obdrževala K. S. K. Jednota konvencijo v Pueblo, Colo. Kakor sem omenil, so bili tam tudi naši delegatje. Na konvenciji je prišlo do perečega vprašanja, nastala je zahteva, da se dalo poseben assement v bolniški sklad za državo Minnesota, to je 25 centov višji. Zavezovali so se, da bodo vse nevarna dela v Minnesoti, natevali so nesreče, kakor da so krivi le delavci teh nezdod. Danes lahko vidimo, — čas jim je dokazal, — kako neutemeljene so bile njih zahteve. Ta pristranski pojav na konvenciji je pač razburil naše delegate iz Minnesote, in posledica tega konflikta je bila ta, da so naši delegatje zapustili konvencijo, zakar jim danes prav nič ne zamerimo. Da se je šlo tam tudi za gotove mandate, to nam je tudi nekoliko znano, kako veliko vlogo pa so igrali, o tem ne moremo soditi.

Delegatje so se vrnili nazaj k društvu ter poročali, kaj so doživeli na konvenciji. Članstvo je bilo skrajno nezadovoljno ter sklenilo, da odstopijo od K. S. K. Jednote; posledice so bile: Ustanovitev J. S. K. Jednote, kakor hitro ste se zjedinihli društvu: Srce Jezusa in Cirila in Metoda.

Naše društvo raste in napreduje, popolnoma v zadovoljstvo članstva ter v ponos naše Jednote. Ravnamo se strogo po pravilih v vseh ozirih, kar je tudi v agitacijo našemu dru-

stvu. Reči moram, da je bila v letu 1927. največja zasluga sedanjega našega predsednika, da smo pridobili toliko novih članov. Tudi ostali člani niso zaostajali. Društvo je napredovalo v tem letu za 154 članov v obeh oddelkih. Posebno dosti se je delovalo za naš mladinski oddelek. Pri tem smo tudi sodelovali pri ustanovitvi angleško poslujočega društva "Arrowhead," št. 184. Naša J. S. K. Jednota, kakor tudi druge organizacije, smo takorekoč veliki meri odvisni od naše mladine. Kot se razvidi iz assementa glavnega tajnika, je mladinski oddelek pri našem društvu največji, nakar je društvo tudi lahko ponosno. To je tudi lep dokaz, da bo društvo tudi vnaprej lepo in dobro napredovalo. Danes šteje naše društvo 271 članov v odraslem in 250 članov v mladinskem oddelku. Smelo lahko rečemo, da naše društvo tudi ne zaostaja z duhom časa, namreč gremo vedno z drugimi.

Poleg dobre društvene blagajne, je naše društvo tudi sodelnik Narodnega doma v naši naselbini. Ko se je zbrala skupina Jugoslovanskega narodnega doma, katere namen je bil postaviti poslopje, ki bo v resnici last narodova, je stopilo tudi naše društvo med nje, ker je razumelo in uvidevalo to potrebo. In danes nam ni žal, da smo storili ta korak. Imamo svoj dom, v katerem se svobodno zbiramo, bodisi k društvenim sejam, političnim shodom, zabavam ali veselicam. Plačano je že vse, poleg tega pa imamo še nekaj denarja v centralni blagajni.

Da, dragi bratje in sestre: Sloga jači, nesloga tlači. Veseli in ponosni smo, ko je last delavcev, preziranih in izkoriščanih. Ko pa bo prišla doba bratstva, takrat bodo cenili delo in žrtve, kot morejo biti cenjene in opoštevane. Danes imamo še malo ljudi, ki so delavni na polju probude in prosvete, ali delavni za narod, toda kar jih imamo, ti so v resnici marljivi. Tudi J. S. K. Jednota se lahko ponaša s člani, ki se niso ustrašili truda in dela, ko so ustanovili našo Jednoto. Delo ni bilo le takrat, ko se jo je ustanovilo, delo se je množilo od leta do leta, toda vse ovire so bile premagane, in danes, ob 30-let-

nici jednotinega obstanka se članstvo hvaležno spominja ustanoviteljev, ki ostanejo zapisani v srcih slehernega člana. Naši ustanovitelji so pred 30 leti usadili slabotno drevesce J. S. K. Jednote, a danes je to drevesce orjaško drevo kot spomin na ono burne čase ter nam članom v gmotno podporo v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

Mi visoko cenimo vaše delo — živeli, vi ustanovniki. Neizprosna zahteva narave je ta, da mora vsak umreti, toda tudi po vaši smrti se bomo toplo spominjali vas in vašega plodonosnega dela. Ob 30-letnici, katero obhaja naša dična Jednota, ključemo vsem ostalim članom: Agitirajte za Jednoto, pridobivajte nove člane, budite in učite jih pravega bratstva in zvestobe med našimi jugoslovanskimi narodi. Tebi, Jednota, naša mati v bolezni in nesreči, pa želimo dosti krepkega zdravja, uspešnega napredka in dolgega življenja. Vsem onim, ki ob naši redki slavnosti spe nezdravno spanje v tuji zemlji, misir onim časten spomin — in mir naj bo z vami.

Delegatom in delegatijam trinajste redne konvencije pa na veselje snidenje 30. julija 1928. na Ely, Minnesota!

Josip Kolenc, tajnik.

Zgodovina društva št. 4 v Federal, Pa.

Društvo sv. Barbare v Federal, Pa., je bilo ustanovljeno meseca septembra, leta 1898. Ker je bilo društvo malo, so ga vpisali v našo slavno J. S. K. Jednoto kot številka 4. Takoj ob ustanovitvi se je vpisalo 34 članov, od katerih danes živijo še sledeči: Frank Miklavčič, Jakob Dermota, John Keržišnik, Luka Dermovšek, John V. riant in Pavel Dolenc. Frank Miklavčič je bil prvi predsednik našega društva, brat John Keržišnik pa je bil večkratni glavni uradnik J. S. K. Jednote. Že na drugi konvenciji je bil izvoljen kot podpredsednik J. S. K. Jednote, pozneje pa uradnikom v glavni nadzorni odbor.

Tem pionirjem in ustanoviteljem društva mi ostali člani izrekamo največje priznanje in čast za njih požrtvovalno delo. Žal mi je, da društvo nima nobene slike, da bi jo mogli nastisniti v listu Nova Doba ob priliki naše 30-letnice.

Pri društvu vlada najlepši mir in sloga. V tridesetih letih smo imeli samo en slučaj, ki je napravil nekaj dopisovanja med društvom in glavnim porotnim odborom. Društvo se je ravnalo po jednotinih pravilih ter obvestilo ime člana, ki je opravljal skebsko delo, zakar je dobil zaslužno plačilo.

Kar se tiče pridobivanja novih članov, nam je to nemogoče, kajti premogarski štrajk je stopil že v drugo leto v tem okrožju. Društvo šteje danes 75 članov in članic v odraslem oddelku, imamo tudi 30 članov v mladinskem oddelku. Ako nam bo usoda mila, društvo bo še v naprej vršilo svojo nalogo s čisti ponos in naši Jednoti v čast. John Demshar, 15-letni tajnik.

Zgodovina društva št. 11 v Omaha, Neb.

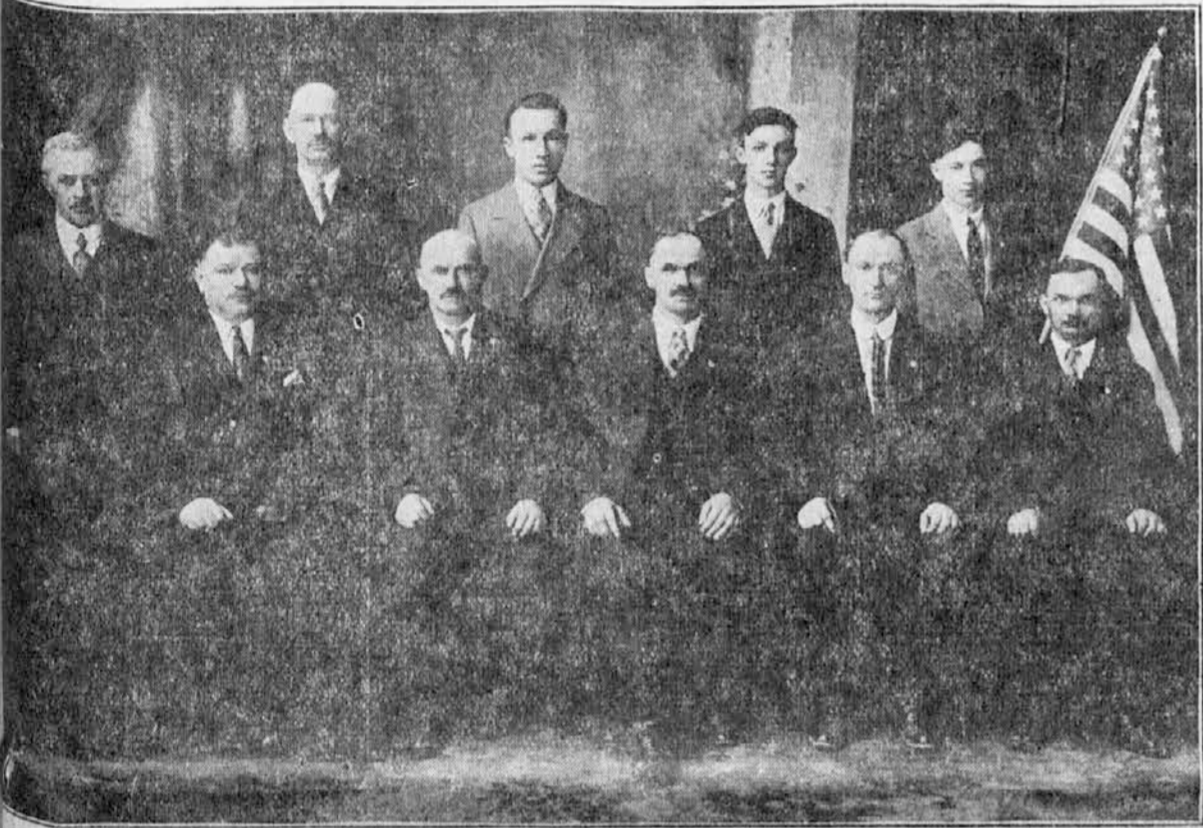
Tudi naše društvo sv. Stefana, št. 11 se pridružuje ob priliki 30-letnice ter podaja del svoje zgodovine:

Društvo se je ustanovilo na dan 8. marca 1899. s 19 člani. Danes ni nobenega teh ustanoviteljev pri društvu ali v Jednoti. Večina jih je odpotovala v stari kraj, nekateri so odšli drugam za delom, nekaj jih je umrlo, živi danes le še nekdanji član Anton Ostrončič, ki pa ni več član J. S. K. Jednote.

Prvi odbor je bil sledeč: John Pezdirc, predsednik (mrtev); tajnik in blagajnik Anton Ostrončič. Društvo je bilo sprejeto v Jednoto pod številko 11 dne 5. maja 1899. To je bila ena izmed prvih vej na Zapadu, sedaj naše mogočne organizacije J. S. K. Jednote, ki razteza danes svoje veje preko širne Amerike. Naše društvo je zelo ponosno na slavnost naše 30-letnice kot eno izmed prvih društev.

Drugo leto bo društvo obhajalo enako obletnico. Naše društvo je vkljub slabih delavskih razmer in vsakojakih nezdod se vedno trdno ter se obdržalo do današnjega dne, če baš je tukaj malo Slovencev. J. S. K. Jednota nam je bila vedno dobra mati in zaščitnica v vseh teh letih in nam vselej zvesto stala na strani ter nam pomagala. Zato ji ob 30 letnici ključemo: Na mnoga leta, da bi napredovala v finančnem in mo-

(Dalje na 2. strani)

Odborniki društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 J. S. K. J., Ely, Minnesota. — Leto 1928. — Od leve na desno: Frank Erchul Sr., večletni blagajnik; Marko Kochevar, podpredsednik; Joseph Sprajcar Sr., 13-letni predsednik; Joseph A. Mertel, 13-letni tajnik; Joseph J. Peshel, zapisnikar in večletni tajnik. — Stojči od leve na desno: Joseph Swajger, porotnik; Joseph Zobec, redar; John Slabodnik, večletni nadzornik; Joseph Papeš, večletni nadzornik, in Joseph Spreitzer Jr., večletni nadzornik.

Društvo je napredovalo kot doslej pet let, in prva pravnostna tiskana v starem kraju v našem mestu na Dolenjskem, takrat nismo imeli nobene tiskarne v Združenih državah. Društvene regalije in knjige je društvo kupilo na Dolenjskem. Pri ustanovitvi je društvo štelo 125 članov.

Ustanovniki društva in oblikovalci so bili: Anton Erchul, predsednik; Marko Kochevar, podpredsednik; Ignac Erchul, prvi tajnik; Ivan Barabec, blagajnik; knjižni odbor: Jozef Agnič, Jozef Smuk in Jozef Arko; bolniški odbor: Jozef Šurk, Jakob Majerle, Jozef Malerič; maršal Ivan Pa-

čevravnno so plačevali po štiri dolarje na mesec, se društveniki niso vstrašili tega, pač pa so ostali kot skala trdno skupaj in pomagali bolnim sobratom in sorodnikom umrlih, da so ohranili J. S. K. Jednoto. Zatorej je društvo sv. Cirila in Metoda po vsej pravici korenina J. S. K. Jednote s sedežem v Ely, Minn.

Društveno in Jednotino glasiljo je bilo takrat Glas Naroda. J. S. K. Jednoti je Mr. Frank Sakser napravil mnogo uslug. On se je mnogo trudil, da je obstala J. S. K. Jednota in deloval v Glas Naroda skoro zastoj.

Društvo sv. Cirila in Metoda, korenina Jednote, je še sedaj v dobrem stanu in ima še sedaj mnogo ustanovnikov Jednote pod svojim okriljem, kateri so vsi zdravi. Društvo šteje danes 373 enakopravnih in neenakopravnih članov in članic.

Ker je v današnjih razmerah težko dobiti novih članov, ker ne pridejo več iz starega kraja, si je društvo zopet vsadilo korenino, to je otroški oddelek. V otroškem oddelku imamo 234 otrok, kar dokazuje, da bo društvo še obstajalo v zanaprej, čeravno že obstoja 39 let. Pregovor pravi: Iz malega raste veliko, tako bodo tudi iz otrok postali dobri društveni sobratje.

Odbor za leto 1928 društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 J. S. K. Jednote je sledeči: Joseph Sprajcar Sr., predsednik; Marko Kochevar, podpredsednik; Joseph A. Mertel, prvi tajnik; Joseph J. Peshel, zapisnikar; Frank Erchul Sr., blagajnik; nadzorni odbor: John Slabodnik, Joseph Sprajcar Jr.

Zgodovina društva št. 2 na Ely, Minn.

Letos obhajamo 30-letnico ustanovitve naše J. S. K. Jednote. Veže nas dolžnost, da ob tej priliki pokličemo v spomin zgodovino našega društva, ki je bilo takorekoč vogelni kamen J. S. K. Jednote. Društvo sv. Cirila in Metoda je z kooperacijo našega društva ustanovilo Jednoto, katere se je danes ob 30-letnici zelo razširila, upati in želeli pa je, da se še širi vnaprej.

Zgodovina našega društva št. 2 se pričinja nekako takole: Društvo Srca Jezusa je bilo ustanovljeno že leta 1894. ter

Društvo sv. Barbare, št. 33 J. S. K. J., Center, Pa.

ZGODOVINA DRUŠTEV (Nadaljevanje iz 1. strani)

ralnem stanju, da bi dobila pod svoje okrilje vse mlajše člane in članice.

Sedanji odbor je sledeč: Predsednik Josip Weis, tajnik John Černelič Sr., drugi tajnik John Černelič Jr., blagajnik Michael Mravinec. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu v Kat. češki dvorani na 13. cesti.

S sobratiskim pozdravom,
John Černelič, tajnik.

smo se združili z društvom Sokol, št. 38, in od tega časa je med nami prav lepa sloga. Društvo je sedaj na dobri podlagi ter šteje danes 150 članov v odraslem in 43 v mladinskem oddelku.

Joseph Merhar, tajnik.

Zgodovina društva št. 18 v Rock Springs, Wyo.

K proslavi naše 30-letnice J. S. K. Jednote tudi jaz navedem nekaj podatkov iz zgodovine našega društva. Društvo sv.

da sedaj ob 30-letnici postanejo članj naše Jednote.

Društvo šteje danes članov v obeh oddelkih 293, v blagajni ima gotovine \$500.00 ter je tudi solastnik Slovenskega doma, katerega lastujejo vsa društva v naši naselbini.

Sedanji odbor je sledeč: John Hafner, predsednik; Max Keršnik ml., tajnik; John Jenko ml., blagajnik.

John Putz, poročevalec.

Najbolj razveseljiva društvena zgodovina pa se pričinja v letu 1923. V tem letu je društvo postalo popularno, ko je dobilo v oba oddelka 141 članov. Ta napredek nas je tako izpodbudil, da smo začeli vsestransko agitirati za nove člane. Naše skupno in odločno delo je rodilo najlepše uspehe. Delo je bilo včasih zelo naporno, toda nismo se ustrašili. Z združenimi močmi in z odkritim navdušenjem smo lojalno delali za večje društvo in močnejšo J. S. K. Jednoto.

se izplačuje šest mesecev. V letu petih let in štirih mesecev je društvo izplačalo že \$767.00 te posebne podpore. — Dne 30. aprila 1928. je imelo društvo v svoji blagajni \$1,488.36.

Ob zaključku mojega poročila se spominjam tudi umrlih članov in članic društva sv. Štefana, št. 26 J. S. K. Jednote. Hvala jim za delo, ostanejo nam v častnem spominu.

Mi bratje in sestre, podajmo si roke in proslavimo jubilej naše Jednote s tem, da poživimo medesebojno bratsko vez in zvestobo.

Pozdrav vsem članom in članicam.
Joseph Pogačar,
15-letni tajnik.

Zgodovina društva št. 33 v Center, Pa.

Ob 30-letnici proslave J. S. K. Jednote želi društvo sv. Barbare, št. 33, da bi naša Jednota slavila najmanj še stoletnico, da bi ji bilo tudi v bodoče kar najbolj mogoče ali še več dosegla in koristnega storiti za slovenski narod. Društvo želi tudi jednotni konvenciji, ki se bo vršila ob 30-letnici, da bi bila ena najbolj uspešnih v tridesetih letih, da bi napravila dosti koristnega za njeno članstvo in slovenski narod v Ameriki.

Poročati hočem tudi nekoliko naše društvene zgodovine. Vsega mi ni mogoče patančno popisati, ker zgodovino društva, ki obstoji že 26 let, je težko skupaj zbrati. Društvo je bilo ustanovljeno 2. junija 1902 v Trestle, Pa., sedaj se ta naselbina imenuje Center. Ob ustanovitvi je bilo 16 članov. Društvo je zelo hitro napredovalo, tako da je imelo že čez nekaj let 250 članov in članic. Takrat je bilo eno izmed največjih društev pri Jednoti.

Nato so se začele ustanovljati druge Jednote in društva in

zveze, zakar društvo ni več napredovalo. Dosti članov se je tudi izselilo v druge kraje. Leta 1906. je društvo nabavilo krasno društveno zastavo, ki je danes že precej stara in obrabljena, vendar smo nanjo vsi ponosni, kadar vihra v naravi. Leta 1912. je društvo obhajalo desetletnico. Te slavnosti se je vdeležil tudi tačasni glavni predsednik John Germ, iz Braddock, Pa.

Pretečeno leto na dan 4. julija je društvo obhajalo 25-letnico društvenega obstanka. Na ta dan nas je obiskalo mnogo sosednih društev in posameznih rojakov iz okolice White Valley, Export, Claridge, Renton, Pleasant Valley, Universal. Tudi stari pionir J. S. K. Jednote brat John Germ, Louis Hrvat in M. Sadar iz Braddock-a so nas obiskali. Glavni govornik na tej slavnosti je bil pokojni in spoštovani glavni odbornik Mladč Mladč iz Chicaga. Dosti koristnega nam je povedal, posebno v izpodbudo naši mladini, da naj bo zvesta J. S. K. Jednoti. Pri nas se je pokojni Mladč počutil prav zadovoljnega, samo rekel je, da včasih počuti slabosti. Pa kdo bi mislil, da bo katastrofa tako hitro prišla. Ločili smo se od njega v upanju, da se zopet snidemo, toda smrt je prečrtala naše lepe načrte.

Naše društvo gre baš sedaj skozi največjo krizo v 26 letih. Zelo smo prizadeti radi premogarske stavke. Da nimamo podpore od Jednote in drugih, ne vem kako bi plačevali asessment za vse tiste člane, ki nimajo potrebnega zasluzka. Tako pa še nekako grmo naprej, ne da bi imeli občutne izgube.

Društvo je šlo ob koncu meseca maja 1928 članov in članic v odraslem in 108 članov v otroškem oddelku, torej skupaj 276 članov.

Ob priliki naše 30-letnice vabim vse Slovence in Slovenke, da pristopijo v našo Jednoto, ki daje dobre ugodnosti vsem zvestim članom.

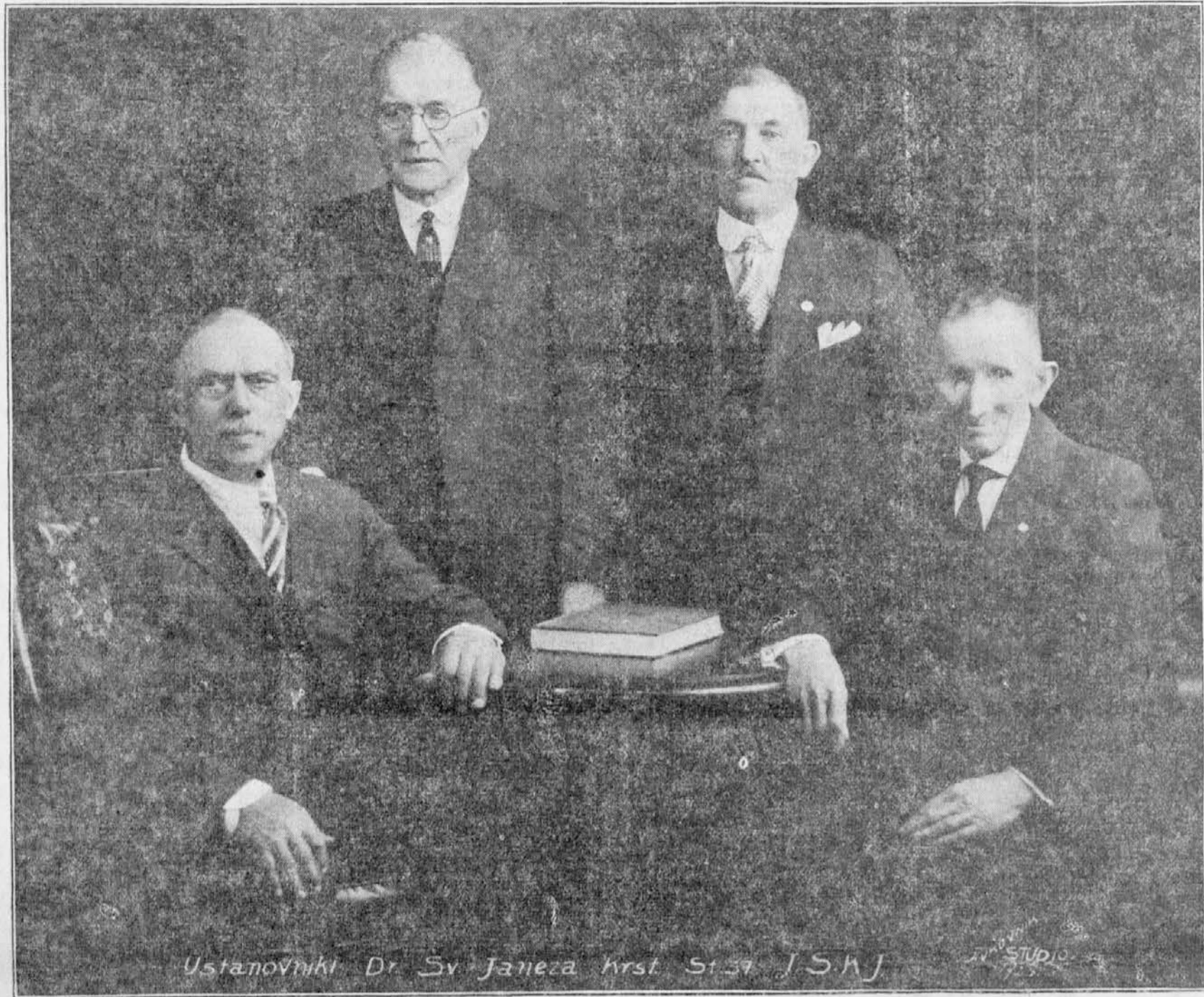
Končno pozdravljam vse člane in članice ter jim kličem srečno pot, krepkim: Zdravo!

Frank Schifferer, tajnik.

Zgodovina društva št. 36 v Conemaugh, Pa.

Mesto Conemaugh je malo mestec, ležeče med Allegheny in gričevjem. Oddaljeno je kakšne dve milj od mesta Johnstown, Pa. Se pred leti se je naselilo v to malo mestec precejšno število Slovencev, povsem čini premogarji. Delo v premogokopih pa je precej nevarno, ponavadi zvezano z nesrečami, katerih posledice so pogosto enaki slučajih ti Slovencev imeli nikalih sredstev, če niso bili prihranjenega denarja, kajti društev ni bilo, da bi dobili valj podpore. Raditega se je pojavila med tukajšnjimi Slovenci misel, da bi ne bilo napačnega, ako bi imeli podobno društvo. Gotovo pa je pri ustanovitvi ene ali druge organizacije potreba veliko neumornega dela, posebej pa mož, ki se resno zavzema za ustanovitev. Tako sta se pojavila med temi Slovenci možaka, katerih misel je bila preko vseh drugih, dva možaka, ki se nista strašila dela in napore, katerih namen je bil pomagata vsem onim, ki so vredni podpore in tolažbe.

(Dalej na 3. strani)

Slika predstavlja štiri izmed petih še živečih članov-ustanovnikov društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ, Cleveland, O.

Zgodovina društva št. 12 v Pittsburgh, Pa.

Društvo sv. Jožefa, št. 12 je bilo ustanovljeno leta 1897. Ustanovitelji so bili sledeči:

Joseph Corišek, Ferd. Volk, Vincenc Volk, Karl Derganc, Matevž Kiren, Ignac Derganc, Lovrenc Nagode, John Bohtar, Frank Colarič, John Povše, Joseph Zupančič in John Germ.

Sledeči ustanovitelji so še živi ter člani našega društva: Vincenc Volk, Matevž Kiren, Lovrenc Nagode in Frank Colarič.

Društvo kot samo je najprvo pristopilo k J. S. K. Jednoti, članstvu je bilo dano na razpolago, kdor hoče pristopiti, toda po konvenciji leta 1901. je moral vsak član pristopiti k J. S. K. Jednoti. Društvo se je še v naprej množilo v članstvu ter se vedno ravnalo po pravilih naše slavne Jednote.

Društvo šteje danes 130 članov v odraslem oddelku in 51 članov v mladinskem oddelku.

Frank Alič, tajnik.

Zgodovina društva št. 15 v Pueblo, Colo.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 15 v Pueblo, Colo., je bilo ustanovljeno leta 1900. V kolikor je meni znano, danes živijo le še trije ustanovitelji, in ti so: Frank Mehle, Joe Mehle in Nikolaj Starešinih.

Ob ustanovitvi je društvo štelo 18 članov. Do leta 1903. je društvo prav lepo napredovalo, toda po tistem času se je pričelo viharno življenje, tako da je prišlo društvo skoro do propada. Le nekaj aktivnih članov se je zopet poprijelo dela in agitacije, pa smo zopet napredovali.

Leta 1923., meseca marca

Alojzija je bilo ustanovljeno dne 20. januarja 1895. Najprvo je pripadalo k drugi slovenski organizaciji. Pristopilo je 10 članov. V prvih letih ni bilo dosti napredka, vzrok je bil pač ta, da ni bilo dosti Slovencev v tej naselbini. Bolniške podpore je plačalo društvo svojim članom od 20. junija 1895. do 1900. \$255.00, to je za časa, ko je bilo združeno z drugo Jednoto.

Dne 15. avgusta je bilo sklenjeno na izredni seji, da društvo pristopi k J. S. K. Jednoti, ter je bilo sprejeto v Jednoto dne 30. avgusta s 26 člani. Od tistega časa so se začeli Slovenci naseljevati v našo naselbino v večjem številu. S tem je začelo rasti tudi naše društvo v članstvu in zaslugah, katere je imelo članstvo od svojega društva. Od leta 1900. pa do 1914. to je do centralizacije, je naše društvo izplačalo iz svoje blagajne \$24,329.00 bolniške podpore. Od Jednote smo prejeli — od kar ona plačuje — \$25,800.00 bolniške podpore.

Torej, odkar posluje naše društvo, je bilo izplačanih okoli 50 tisoč dolarjev samo bolniške podpore in za operacije. Nato pridejo še usmrtnine, katerih je bilo tudi precej izplačanih.

Cenjeni bratje, tukaj je razvidno, da je naše društvo in J. S. K. Jednota v resnici bratska organizacija. Do sedaj je dobil vsak pošteno postrežbo, do katere je bil opravičen po pravilih.

Dasiravno je v našem kraju dosti društev različnih jednot, vendar se še dobijo rojakik, ki še niso pri nobenem društvu. Imamo tudi sinove in hčere naših članov, kateri še niso pri J. S. K. Jednoti. Želeti bi bilo,

Zgodovina društva št. 26 v Pittsburgh, Pa.

Društvo sv. Štefana, št. 26 J. S. K. Jednote je bilo ustanovljeno 15. decembra 1901., s 14 člani. Društvo ima v svoji sredi danes še dva ustanovna člana, in to sta brata: Andrew Koghi in George Baraga. Oba sta danes še pri najboljšem zdravju. Umrli so sledeči ustanovniki: Anton Škrbec, John Kambič in George Zepuhar. Drugi so odšli v staro domovino.

Pri društvu sv. Štefana je že od začetka vladala prava bratska sloga, kar je razvidno iz društvenih zapisnikov, ko se je povsod in pri vsaki družabnosti nazdravljalo novemu društvu. Društvo je imelo tudi svoj pevski zbor, ki je posejal vse veselice drugih bratskih društev. Tako je res to društvo že od začetka imponiralo našim rojakom v tej okolici.

Leta 1907. je društvo štelo že 96 članov in članic. Istega leta se je pričela po vsej Ameriki znana in velika finančna kriza, pri našem društvu pa za nameček se dosti bolezn. To je društvu škodovalo, da se ni moglo tako razvijati, kot se je pokazalo od začetka. Dne 11. decembra 1911. je društvo obhajalo desetletnico svojega obstanka, in pri tej priliki se je razvilo tudi društveno zastavo. Leta 1914. je društvo centraliziralo bolniško podporo ter v par letih precej nazadovalo. Nekoliko kasneje se opaža, da društvo zopet raste, počasi, toda gotovo. Leta 1922. je društvo obhajalo 20-letnico obstanka s primernim banketom, kateri je bil eden najbolj obiskanih. Takrat je društvo štelo 129 članov v odraslem in 81 v mladinskem oddelku.

Leta 1923., v mesecu decembru smo obhajali 25-letnico obstanka, in ob tej priliki je društvo priredilo velik banket, katerega so se vdeležili tudi trije glavni odborniki, in sicer Anton Zbašnik, glavni predsednik; Louis Balant, glavni podpredsednik, in vrhovni zdravnik Dr. Jos. V. Grahek. Na tisti slavnosti smo si obljubili, da bomo ostali lojalni in da bomo skupno nadaljevali delo, katero smo započeli za močnejšo J. S. K. Jednoto. Naše društvo hoče na vsak način postati še večje in močnejše.

Društvo šteje danes 30. aprila 1928. — 337 članov v odraslem in 231 v mladinskem oddelku, skupno torej 568 članov. Zato lahko s gotovostjo trdim, da je bilo seme zdravo, da se bilo pravilno posejano, in da so vrtnarji skrbni in marljivi. Naše društvo je plačalo svojim bolnim članom bolniške podpore iz svoje društvene blagajne od časa ustanovitve ter do 31. decembra 1913. v svoti \$3,436.30. Na Jednoto pa je poslalo društvo od decembra meseca 1901. pa do 30. aprila 1928. že \$65,366.55.

Umrlo je v tem času 37 članov in članic, za katere je Jednota izplačala \$30,350.00, bolniške podpore pa je društvo prejelo \$13,684.00. Odpravnine je prejelo društvo \$600.00, za poškodbe \$400, za operacije \$750.00, torej smo skupno prejeli od Jednote \$45,784.00. Vplačali smo v mladinski oddelk \$2,518.85, prejeli za posmrtnine \$576.00. Naš prebitek pri Jednoti znaša \$21,525.20.

Leta 1923. je društvo pričelo dajati iz svoje blagajne tedensko po \$1.00 podpore svojim bolnim članom, zakar noben član ne vplačuje več kot običajno. Ta društvena podpora

Kot večletni uradnik in sedanji delegat društva Sv. Štefana št. 26 v Pittsburghu čestitam članstvu Jugoslovanske katoliške jednote k sijajnemu vspehu, ki ga je doseglo tekom zadnjih 30 let. Upam, da bo naša jednota tudi v naprej tako izvrstno napredovala, in da bo hodila po isti poti kot do sedaj, po poti bratstva, sloge in medsebojnega sporazuma.

John Balkovec

LASTNIK HOTELA "UNION"

5400-5402 Butler St.,

Pittsburgh, Pa.

Telefone Fisk 9750

DOVINA DRUŠTEV

Da pa je društvo vedno tako složno delovalo in napredovalo, zahvaliti se moramo članstvu, voditeljem društva in glavnim odbornikom J. S. K. Jednote. Živela J. S. K. Jednota, saj bila si 30 let sama dobrota, a danes si tako trdna in kreпка, da želiš si še vedno — napredka. — Za odbor: Joseph Turk, tajnik.

Zgodovina društva št. 37 v Clevelandu, O.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 si je izvolilo posebni odbor, da sestavi zgodovino svojega društva ter isto priobči v slavnostni številki Nove Dobe, ki izide ob 30-letnici J. S. K. Jednote. Društvo št. 37 je največje

še vanja, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

shod, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

shod, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

shod, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

shod, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

shod, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

shod, da naj skličejo ustanovni shod. Pri enakih posvetovanjih je večkrat prišlo do vročih debat in majhnega nesporazuma. Eno najtežjih vprašanj je bilo izbrati ime društva. Samoobsebi je umevno, da je vsak izmed ustanoviteljev priporočal svoje ga patrona kot najbolj privlačno ime za pridobivanje novih članov. Razšlo se je več sestankov, ne da bi dosegli in odbrali pravo ime. Organizatorji: John Brodnik, Frank Spelko, Andrej Kikelj, John Posh in Joseph Košak so imeli sestanke pri Andreju Kikelju, ki je imel takrat gostilno in zato najbolj pripraven prostor. Na drugem sestanku je povedal Frank Spelko, da hoče sklicati ustanovni

jo moč in aktivnost v drugem največjem slovenskem mestu. Naša skupna akcija je pokazala velike uspehe pri pridobivanju novih članov; ustanovilo se je troje društev v Clevelandu, to je angleško poslujoča društva, kar je zelo lep napredek v naselbini.

Naše društvo je tudi ustanovni član in delničar Slovenskega Narodnega Doma v Clevelandu, Ohio. Društvo je bilo od začetka in pa do danes za uredničevanje te ideje, ki se je pričela uredničevati z zidavo Doma v letu 1923. Dom je bil dozidan v letu 1924, ter na dan 1. marca izročen slovenskemu narodu. Društvo lastuje za \$5,200 delnic Slovenskega Narodnega Doma ter je še vedno pripravljeno podpirati to narodno podjetje.

Nekako tako je društvo sv. Janeza Krstnika rastle in delovalo med Slovenci in clevelandski naselbini. Sedaj je že 26 let, odkar je bilo ustanovljeno. Marsikaterega člana ali članico je že spemilo to društvo na zadnji poti ter izkazalo odhajajočemu bratu ali sestri zadnjo čast s številno udeležbo in društveno zastavo.

Tako se društvo širi, dviga in procvita, z najlepšimi upi gre v bodočnost. Ljubeče zbira svoje člane in članice pod svoje okrilje, bodri jih, podpira, in tolaži v največjih trenotkih.

Koncem tega poročila kličete naše društvo naši slavni Jednoti ob njeni tridesetletnici: Napreduj, množi se in procvitaj! Vstrajaj v slogi in bratstvu, hodi po isti poti, kot si hodila do sedaj, ostani v ponos našemu slovenskemu narodu v Združenih državah.

Za odbor: Frank Kačar, Rudolf Perdan, Ignac Smuk.

Zgodovina društva št. 50 v Brooklynu, N. Y.

Geslo naše je vedno bilo: Vera, umazje in ljubezen. In tega gesla je naše društvo vzklikalo: Tega gesla učinek bil je resen in to tako ostal in z nuno živno meterjo Jednote do konca deloval!

Ponosni smo danes, kot statistika prica, na naše društvo, neizjemno pa tudi na mater J. S. K. Jednoto, v katere naročju se še danes nahaja. Naš ponos nas spominja, ne samo na sedanjost in prihodnost, pač pa za 24 let nazaj. In sicer do dne 1. junija 1904, ko je bilo društvo ustanovljeno.

Prva hvala sliši našemu še živečemu, dasi popolnoma onemoglem bratu F. G. Tassoti, katerega ideja je postala danes močan in neomajen steber pod imenom društva sv. Petra, št. 50. Društvo je štel 17 članov. Prvi uradniški voditelji so bili: Josip Pleše, predsednik; Anton Stucin, podpredsednik; F. G. Tassoti, prvi tajnik in zastopnik; Josip Tassoti, drugi tajnik; Martin Curl, blagajnik; Martin Gorkič in John Fugina, nadzornika; Andrej Štalcer, arhivar.

Torej imenovani prvi uradniški društva sv. Petra so videli pred seboj meglena pota, srečali se z gromom in bliskom, toda ne glede na levo niti desno, so vzdignili svoje glave, napešili svoja prsa, pospašili svoje korake po srednjem potu, po katerem so v njih upanju prišli do gotove zmage. Teh nikoli pozabljenih ustanovnikov vera je bila le: "naprej in zmaga-li bomo." Njih upanje je bilo, čim dalje—tem bolje, da temelj zmage ne bo nikoli poražen. Njih ljubezen do družbe je bila temeljita; na tem temelju stoji steber društva sv. Petra, št. 50. To nam je lahko verjeti, in tudi upamo z enako ljubeznijo, da bo ostal neomajen do konca dni.

Društvo je bilo sprejeto v

Jednoto meseca oktobra 1904, pod št. 50. Vsestranski vetrovi so pihali v istem času, da bi omamili netako močno društvo, ter ga potegnili na rob propada, od koder bi ne bilo nobene vrnitve. Strankarske ideje nasprotnih simulantov so izginile v meglenem zraku in razpršile se v prazen nič.

Pri društvu so sedaj še trije živeči ustanovitelji: Anton Stucin, Martin Curl in F. G. Tassoti. Društvena številka je 254, umrlo jih je osem, Joseph Rebič, Ivan Marincec, Mrs. Antonija Sakser, Ludvik Oswald, Mrs. Alojzija Stucin in Frank Murnik.

Odstoplih in črtanih je 155. Društvo šteje danes 64 enakopravnih članov in članic in v mladinskem oddelku osem. Jednotin assesment od časa, ko je bilo sprejeto v Jednoto naše društvo, je \$18,008.96. In društvo je prejelo v istem času od Jednote \$10,289. Zraven tega je društvo izplačalo za podporo, iz lastne blagajne \$1,799.90. Skupno društveno imetje je \$750.

Današnji društveni bojnovni odbor je kakor sledi: George Novosel, predsednik; Joseph Škrabe, podpredsednik; Jakob Slabič, tajnik; Frank Tončič, blagajnik; George Stojis, zapisnikar; pregledovalci knjig so: Gabriel Tassotti, Martin Murn in Joseph Rojanc. To je torej naša cela demokracija, iz katere raste ljubezen do bližnjega in ne bo ugasnila do hladnega groba.

Nismo bili tako napredni, kakor smo želeli, pričakovali pa tudi nismo, da bomo tako dobrostoječi ob 30-letnem jubileju J. S. K. Jednote, kakor smo. Kajti vsaki mesec drugačni časi, preprečijo vsa pota napredka. Ako se torej ne bomo na tako naprednih potih nahajali,

(Dalje na 4. strani)

VEČI USTANOVNIKI DRUŠTVA SV. MARTINA, ŠT. 44 J. S. K. J., BARBERTON, O.
Sosestre od leve na desno: Anna Mažek, Ivana Lužar in Josephine Zagar.
Sobratje od leve na desno: John Praprotnik, Peter Lužar in Martin Zagar.

Vršila se je otvoritvena... se istega leta. Ustanovitve pa do danes... članstvo složno, zakar... društvo vedno dvigalo k... napredku. Veliko za... našim društvenim od... da je rastle ter naj... naše društvo. Posebn... John Brezovcu, ki je... vršil tajniško delo... let. Dan 4. julija 1927. je ob... društvo svojo 25-letnico... se je vršila v lepem... imeli smo več govornikov... bil tudi glavni tajnik... Joseph Pishler, katerega... je tical življenja med... društvu. V čast... člano, ki so ustas... društvo ter imeli to red... da so videli tudi nje... 25-letnico. Imena teh... John Pakj, Ignac... Joseph Kastelic, Ja... in Egridi Zupancič... to veliko število, toda... dosti društev, ki bi mo... enakega pokazati. mo... je 25 let, odkar se je... društvo, mnogo čla... pristopilo, dosti jih je... v domovino, veliko... jih je pobrala neizprosna... vseeno pa smo ponosni, da... naše društvo tretje po ve... eno najpremožnejših... J. S. K. Jednote. Da... je 301 odraslih članov in...

društvo pri J. S. K. Jednoti, zato bo slehernega člana zanimalo, kakšno zgodovino ima za seboj in s kakšnimi teškočami se je moralo boriti za svoj obstanek.

Pred ustanovitvijo društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 J. S. K. Jednote so bila v Clevelandu samo še le štiri podpora društva. Velika je sprejemba od tistih časov pa do danes. Danes je tukaj na tako zvani St. Clair cesti nad 50 društev, ki spadajo k različnim Jednotam in Zvezam. Poleg tega imamo dosti samostojnih društev in klubov, različnih vrst, kakor dramatične, izobraževalne, pevske, politične, trgovske, bančne, itd. To vse je na St. Clair cesti. Vzelo bi dobrega statistika precej časa, da bi napravil seznam vseh slovenskih podpornih in drugih društev v Velikem Clevelandu. Po našem najboljšem znanju in prepičanju je vseh teh društev v Clevelandu do 150 po številu. Seveda, nekatera društva imajo dosti članov, druga zopet bolj malo, tako da je vse na nekak način organizirano ter obdržuje seje ali zborovanja. Iz tega se lahko tudi vidi, da je bilo mnogo govorjenja in zanimanja v naselbini pred 26 leti, ko se je zvedelo, da se snuje novo društvo. Možje ustanovniki so uživali splošno spoštovanje med takratnimi naselniki. Od vseh strani so dobili navdu-

shod dne 29. julija. Vsi so bili zadovoljni in tudi radi ime na so se že pobotali. Odločili so, da se bo društvo imenovalo po sv. Janezu Krstniku, menda zato, ker je skoro vsakemu drugemu Slovencu ime: Janez.

In tako je bil na dan 29. julija 1902 sklican ustanovni shod. Shoda se je vdeležilo 37 Slovencev, ki so bili pripravljeni stopiti v društvo. Takoj na tem shodu se je sklenilo, da se društvo priklopi J. S. K. Jednoti. Izvoljeni so bili sledeči uradniki: John Posh, predsednik (umrl); Frank Spelko, podpredsednik (umrl); Joseph Košak, prvi tajnik; John Brodnik, drugi tajnik (umrl); Joseph Perko, blagajnik (umrl); Fortunat Fifolt (umrl); Joseph Kranjc in Andrej Bajt, odborniki; Andrej Kikelj, Frank Milavec (umrl) in John Saje, računski pregledovalci.

Tako je bil položen fundament največjega društva J. S. K. Jednote. Danes šteje v odraslem oddelku 490 članov in članic, v mladinskem oddelku pa 170 otrok. V naši sredi imamo še pet članov-ustanoviteljev, in ti so: Andrej Kikelj, Frank Strojnik, John Saje, Ivan Zakrajšek in Andrej Bajt.

Vsak začetek je težak, največji pa je menda pri podpori društva. V začetku, to je: Dokler ni prišlo do centralizacije, je društvo samo izplačevalo bolniško podporo. Dasi so

ŽIVELA J. S. K. J.

Ob priliki tridesetletnice naše dične Jugoslovanske katoliške jednote želim podpisani član društva Sv. Štefana št. 26 v Pittsburghu izraziti moje najiskrenejše čestitke mojim sobratom in sosestram k sijajnemu napredku, katerega je naša Jednota dosegla tekoma zadnjih 30 let. Upam in želim, da bi naša organizacija tudi v bodoče bila deležna takih uspehov, da bi tudi v naprej hodila po isti poti bratskih principov in da bi se njen delokrog razširil tudi na tiste kraje, kjer še ne poznajo in kjer še niso deležni njenega plemenitega delovanja.

John Braszo,

POGREBNIK

Glavni zavod: 430-Eight Avenue, Homestead, Pa.

Telefon: Homestead 1250

Podružnica: 316-11th St.,

Braddock, Pa.

Telefon: Braddock 3107

Kot član društva Sv. Štefana št. 26 JSKJ se toplo priporočam našemu slovenskemu občinstvu v Pittsburghu in Braddocku. — Zmerne cene in prvovrstna postrežba zajamčena vsakemu.

ZGODOVINA DRUŠTEV

(Nadaljevanje iz 3. strani)

kakor se nismo na zelo nazadnjaških, potem bomo lahko kot je naša želja, obhajali zlati jubilej J. S. K. Jednote.

Cenjeni glavni uradniki: V blagohotno priznanje naj vam bo, kadar imenujemo J. S. K. Jednoto, imenujemo tudi vas, dasi ne po imenih, pač pa po vaših trudopolnih korakih. Hodili ste dolgo vrsto let po neuglajenih petih, na katerih potih je bila vaša "vera": uglasili jo bomo! V nadalje je bilo vaše "upanje": čim lepša bo pot, dalje bomo prišli, in tem boljše bo naš delokrog!

V vaši "ljubezni": do tovaršije, kar splošno naš zavedni Slovenec ljubi, ste prišli na dokaj gladki temelj demokracije, katera se tiče naše slavne Jugoslovanske Katoliške Jednote!

Rečeno je bilo — čemu hvalešati glavni odbor, kajti glavni odbor je plačan zato, da dela v prid Jednote ter splošni napredek in zadovoljnost članstva? Nam to nikakor ni verjetno. Kako naj pošljemo svojega otroka v šolo, ako mu nismo pokazali, kam naj gre. V istem oziru, kako naj pristopi ena oseba k temu ali onemu društvu, ako ji ni nikdo pojasnil v kakšen prid bo to članu samega, ali slučajno njegovi družini. Kako naj pristopi eno ali drugo društvo k tej ali oni Jednoti, ako ne sliši družega od nje, kot da je v slabem "stanju." Gola resnica je, da vse članstvo in društva so deli Jednote, toda kakor mi razumemo, brez dobrih voditeljev bi mi nikakor danes ne mogli reči: "naša slavna J. S. K. Jednota." V tem oziru smo dolžni hvaliti vsem glavnim uradnikom, ne samo čast komur čast. Čast bi bila še komu drugemu, in naši vrhovni voditelji so lahko pozabljeni, kateri delajo, zaveda-

Joseph Plutt, Joseph Bergant, Joseph Kočevar, John Nučić, John Stepan, Marko Sajatovich in Gregor Žalec. V začetku je društvo lepo napredovalo in je v kratkem času štel 50 članov. Pozneje je prišlo pri društvu do spora radi verskih zadev in je bilo črtanih 15 članov.

Mesto Murray je jako prijazna naselbina, šteje do šest tisoč prebivalcev, ki so večinoma Mormoni. Do krasnega mesta Salt Lake City, ki je sedež mormonske verske sekte, je sedem milj. Vse naokoli so lepa polja in ob cestah rasto veliki jagodi. Nedaleč proč je slikovito gorovje. Tukaj je le ena rudotopilnica, ki je last American Refining Co. Mnogo Slovencev se je izselilo v druge kraje, ker topilnica le slabo obratuje. To je vzrok, da tudi društvo št. 51 J. S. K. Jednote ne more napredovati.

K praznovanju tridesetletnice J. S. K. Jednote kliče vsemu članstvu: delujmo vsi skupaj za rast in napredek naše vrle organizacije!

Joseph Kastelic, tajnik.

Zgodovina društva št. 58 v Bear Creek, Mont.

K proslavi 30-letnice naše slavne J. S. K. Jednote se pridružujemo tudi mi, ter vam podajamo zgodovino društva sv. Štefana, št. 58 v naslednjih vrsticah.

Naše društvo je bilo ustanovljeno leta 1906. v Cokedale, Mont., z 21 ustanovnimi člani. Leto pozneje pa so premogokopce v Cokedalu zaprli, zakar so se člani razšli za delo na vse strani. Društveno premoženje in knjige so bile poslani tedanjemu predsedniku J. S. K. Jednote, kateri je vodil društvene posle do leta 1908. V istem letu so zopet odprli nove premogorove v Bear Creeku, Montana, kamor se je pre-

Društvo sv. Mihaela, št. 88 J. S. K. J., Roundup, Mont.

V času našega obstoja smo izgubili sedem članov in eno članico.

Hvala našim pionirjem za njih trud in delo. Bratje in sestre, delujmo še z naprej složno, takorekoč: Z roko v roki, vse za napredek in procvit društva in naše dične J. S. K. Jednote. Vsem umrlim članom društva in Jednote pa blag spomin.

Ne pozabimo tudi naših glavnih uradnikov, ki so pripeljali našo Jednoto do tako velikega napredka. Ob tridesetletnici kličemo: Živela naša Jednota. Ostanj nam dobra in zvesta mati še mnogo let!

Ludwig Champa, tajnik.

smo stavko. Nekaj članov je vzelo prestopne liste, nekaj jih je odšlo v staro domovino, nekateri so bili tudi izključeni iz Jednote radi stavkokaštva.

Smrtnih slučajev društvo ni imelo dosti, umrli so samo trije člani.

Med društvom in Jednoto vlada dober sporazum, le dva slučaja moremo beležiti, ki pa sta bila tudi malenkostna.

Brat John Erčul je v odboru že 14 let, Anto Panjan pa tudi že deseto leto. Anton Samec je bil večletni predsednik. Med zapisniki se opazi večkrat ime John Baraga in Andrej Suštaršič. Opombe vredno je, da imajo zadnje tri družine 15 članov v obeh oddelkih.

Piknikov in zabav društvo ne prireja. Kadarkoli je društvo prošeno za podporo, vedno je pripravljeno pomagati po svoji moči.

Pozdrav članom in članicam J. S. K. Jednote.

Anton Panjan, predsednik;
John Erčul, tajnik;
John Baraga, blagajnik.

Zgodovina društva št. 70 v Chicagu, Ill.

Društvo Zvon, št. 70, Chicago, Ill., je bilo ustanovljeno 29. decembra 1906. Ustanovni člani so bili sledeči: Charles Gorjup, John Stržina, Jos. Medic, Nick Pezdirc, Frank Zeman, Viktor Klodič, Frank Rotar, Martin Laurič, Peter Kvalič in Peter Jaklič. Uradniki so bili sledeči: John Stržina, predsednik; Nick Pezdirc, podpredsednik; Josip Medic, tajnik; Martin Laurič, blagajnik, Ch. Gorjup, zastopnik, in Frank Zeman, zapisnikar.

Društvo je začelo povoljno napredovati in je štel že leta 1913 84 članov in članic. Ko je bila sprejeta centralizacija bolniške podpore, nastal je pri društvu velik nesporazum, ker se večina članstva ni strinjala s sklepom konvencije. Društvo se je cepilo: Večina članstva z odborom društva je odstopila (pozneje suspendirani in črtani), le 17 članov in članic nas je ostalo od tistega časa. Vseeno smo napredovali.

Društvo šteje danes 180 članov v odraslem oddelku in 70 članov v otroškem oddelku. Pri društvu je sedaj najlepša sloga. Do danes je umrlo pri društvu 14 članov in članic ter dva člana mladinskega oddelka.

Ustanovitelju društva bratu Frank Zemanu pa kliče na mnoga leta. Vsem onim, katere krije ameriška zemlja, časten spomin!

Za društvo Zvon, št. 70 J. S. K. Jednote:

John Zvezich, tajnik.

Zgodovina društva št. 71 v Collinwoodu, O.

Približno dvajset mož se je zbralo leta 1903 dne 16. avgusta ter so ustanovili društvo pod imenom sv. Janeza Krstnika, katero je poslovalo štiri leta kot samostojno društvo. Svojim bolnim članom so plačevali \$1 dnevne bolniške podpore in \$200 posmrtnine, zakar so plačevali vsi enak assessment, neoziraje se, koliko je kateri starejši — po \$1.50 na mesec. Kakor zapiski kažejo, so v onih štirih letih samostojnosti napredovali za sedem novih članov — in v istem času so štirje pustili, da se lahko sklepa iz tega, da je nekaterih naših rojakov upanje v podpirne organi-

zacije slonelo na zelo šibkih temeljih.

Videč, da s samostojnim društvom ne bo dovolj uspeha, so se tedanji člani zedinili v namenu, da se priklopijo k eni obstoječih organizacij in pristopili so k J. S. K. Jednoti s devetnajstimi člani in \$450.50 društvene blagajne. To je bilo dne 22. februarja 1907. Od onih devetnajstih članov je 11 dobrostojećih še sedaj, in nekateri so še precej aktivni. Sobrat John Rošelj je še edini kot ustanovitelj društva, ostali so se razkropili na vse strani, kot se to vselej in povsod zgodi med nami.

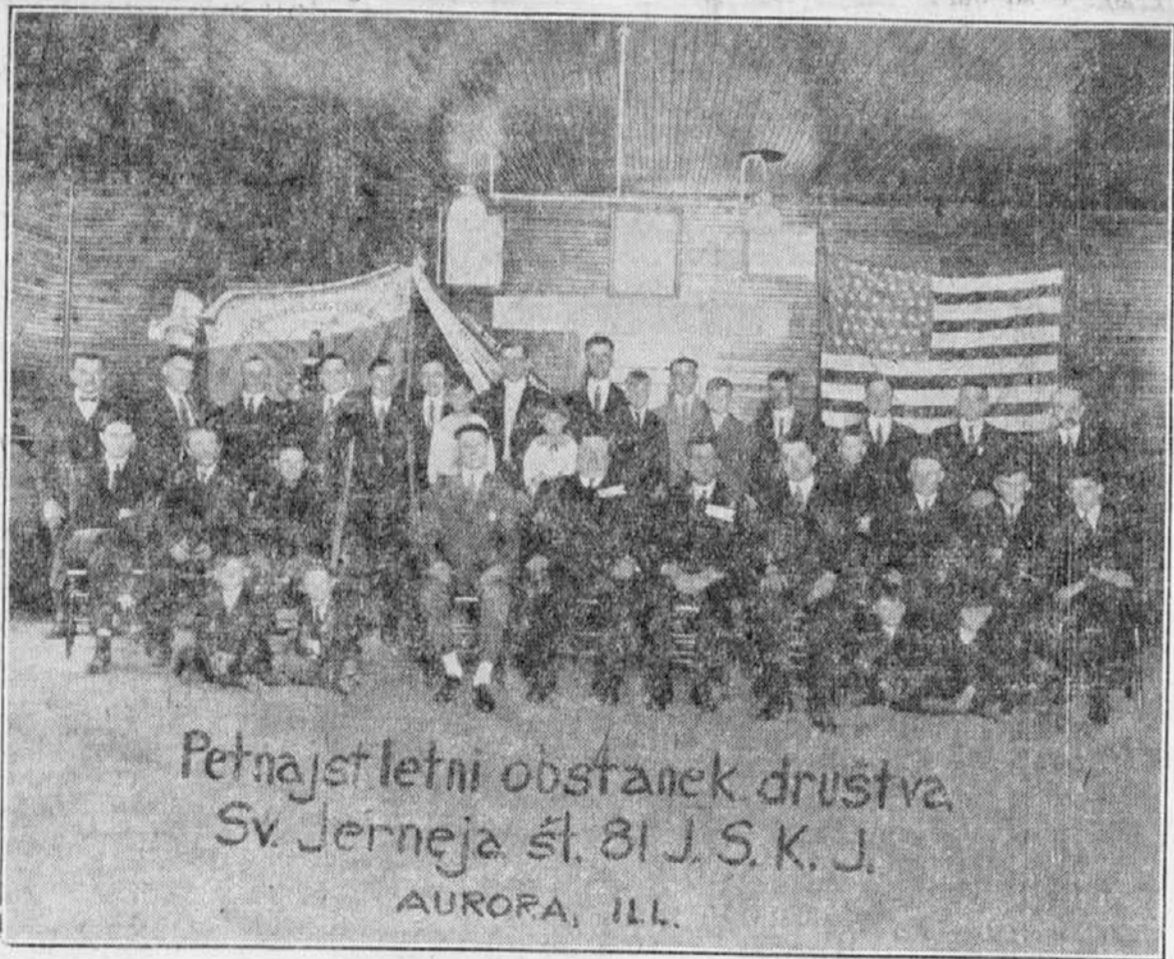
Od one dobe naprej je društvo stalno pridobivalo nove člane, ne v velikih gručah, ampak polagoma, tako kot da bi

zbrali samo kar je dobro, kajti v hitrih navalih se več prežene, kar več škoduje korist.

Teh deset članov — razen brata John Rošelja, ustanovitelja — so vsi pristopili v društvo leta 1907 ter gledali, da v prihodnosti obdržijo svoje družine v društvu, ako le mogoče. To vedno šteli in si štejejo v nos, da ne bodo sami v tej organizaciji kot staro deblvo v dovnjaku, ampak da vpišejo v svojo mladino, ki bo isto potrebo se organizirati vzdrževati podpirne organizacije kot njih očetje in nastojniki.

Tako je društvo preživelo bo 25-letnega obstanka v isti in potrebi — bilo je že na propada. Toda vztrajni člani

(Dalje na 5. strani)

Društvo sv. Jerneja, št. 81 J. S. K. J., Aurora, Ill.

joč se njih dolžnosti, katerih se držijo.

Glavnemu uradu se zahvaljujemo za vse dobre nasvete. Glavni urad nam daje vzgled, kako stopati do pota naprednosti. Glavni urad nam daje pogum in s tem večjo moč bojevati se za našo lastno svetovno zadovoljnost.

Živeli glavni uradniki! Živelo članstvo J. S. K. Jednote! Živela naša demokratična mati, Jugoslovanska Katoliška Jednota!

George Novozel, predsednik.

Zgodovina društva št. 51 v Murray, Utah.

Društvo sv. Petra in Pavla je bilo ustanovljeno dne 10. oktobra 1904 in priklopljeno J. S. K. Jednoti. Ustanovitelji so bili: Joseph Snelar, Jernej Kamnikar, Marko Petrich, Joseph Kastelic, Štefan Malnar,

selilo veliko ustanovnih članov.

Prva želja je bila, kako bi ohranili številko 58. Podvzeli so takojšno akcijo ter pridobili dosti novih članov. Društvo je štel ob času premestitve 37 članov in članic. Danes je pri našem društvu 88 članov in članic, v mladinskem oddelku pa jih imamo 36, torej manjka nam le še 12 članov, da jih imamo 100 v odraslem oddelku.

Res je, da so delavske razmere zadnjih par let pod ničlo, zato je težko pridobivati nove člane. Upanje pa imamo, da kaj kmalu dobimo tistih 12 članov. Od Jednote smo prejeli po naši premestitvi svoto \$18,046.67. Društvo samo je izplačalo bolniških podpor predno je bila ustanovljena centralna blagajna \$1,520. Plačalo pa je društvo Jednoti od januarja 1908 pa do januarja 1928, skupno \$31,257.05.

Zgodovina društva št. 60 v Chisholm, Minn.

Društvo sv. Barbare, št. 60 je bilo ustanovljeno 5. marca 1906. v Shenango Location (Shenango spada pod Chisholm). Izmed 17 ustanovnih članov je danes pri društvu še pet, katerih imena so sledeča: John Žlindra, Anton Bambič, Anton Samec, Anton Ivanc in Jože Zink. Pravi ustanovitelj društva pa je bil Anton Suštar. On je bil tudi prvi predsednik našega društva. Prvi tajnik je bil Anton Starec, blagajnik Anton Bambič; med prvimi odborniki je bil tudi Jože Zink.

Prvo leto društvo ni imelo posebnega napredka. Leta 1908. se je društvo preselilo na Chisholm, kjer je začelo pomalen napredovati. Leta 1916. je imelo društvo okoli 100 članov in članic, toda to leto je bilo slabo za naše društvo. Imeli

Prednaznanilo.

Podpisani imam čast naznaniti slovenskemu občinstvu v Pittsburghu in bližnjih mest, da bom

DNE 1. SEPTEMBRA 1928

OTVORIL

ново in moderno urejeno

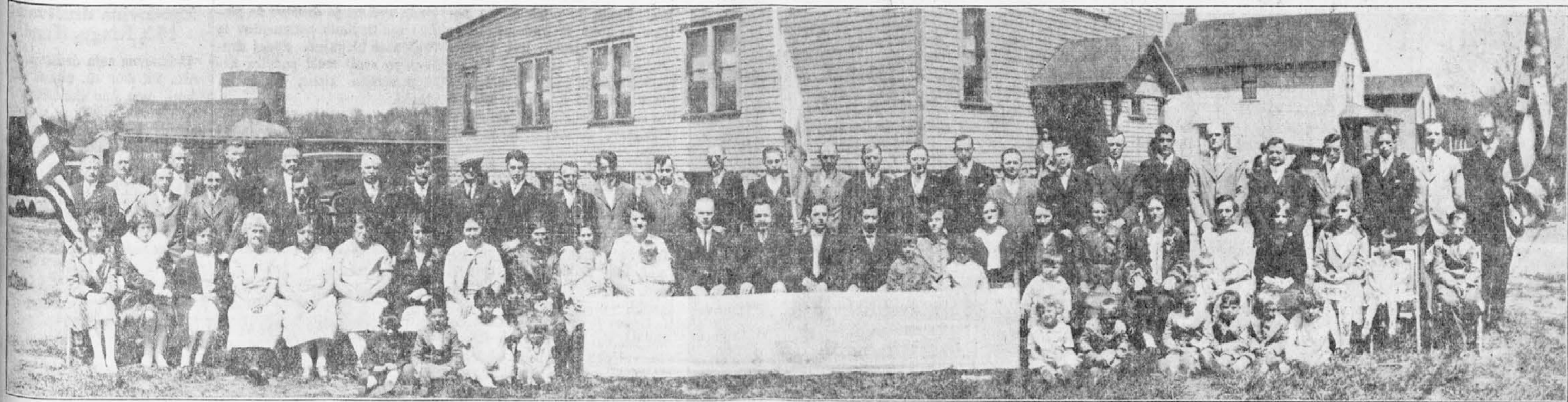
KEGLJIŠČE

z dvanajstimi vrstami.

Ako želi kaka skupina naših slovenskih športnikov prirediti v prihodnji sezoni kake turneje, bi prosil, da mi to pravočasno sporočijo, da bom v stanu napraviti potrebne rezervacije. Točnost in prvovrstna postrežba je zjamčena.

JOSEPH F. KOBE

5323-5325 Butler Street, Pittsburgh, Pennsylvania.

Društvo sv. Jožefa, št. 89 J. S. K. J., Gowanda, N. Y.

ZGODOVINA DRUŠTEV

(Nadaljevanje iz 4. strani)

naši sobratje so imeli neomajno vero v bodočnost, da to se bo vzdržalo in da se mora vzdržati. Na res se niso varali v njih upanju, ker na njih strani je bila moč, da so do danes dosegli 100 članov v obeh oddelkih. Označena številka kaže, da gre za navzgor ne dol; in kot se poveški rod množi, tako se bo tudi naše podporne organizacije večale od leta do leta. Za društveni odbor:

Ivan Kapelj, tajnik.

Zgodovina društva št. 81 v Aurora, Ill.

Zgodovina našega društva je bila v detaljih sestavljena pred petimi leti, ko je naša dična J. S. K. Jednota obhajala 25-letnico. Res je, da se v petih letih mnogo veliko spremeni, oziroma novega zgradi. V zadnjih petih letih nismo kaj dosti napredovali v članstvu, pač iz vzroka, ki je pri nas naše društveno delo precej dobro obdelano. Dobimo pa še vedno od časa do časa rojaka, ki še ni zavarovan. Finančno stanje našega društva se je povzdignilo v petih letih. Napredovali smo za 2.027,91, skupna svota v blaženih dne 30. aprila je bila 4.838,73. Lahko rečem, da glada v našem društvu prava glada in da delamo vsi za povzdigo in napredek našega društva in Jednote.

V zadnjih petih letih smo izdali pet članov: John Tosem, Frank Praprotnik, John Kuhr in Frank Logar. Slednji je umrl po dolgo trajajoči bolezni na dan 13. maja 1928.

Društvo sedaj šteje 41 članov v odraslem oddelku in 31 v mladinskem oddelku. Društvo ima svojo lastno dvorano, v ka-

teri zborujemo in prirejamo naše zabave.

Za društvo sv. Jerneja, št. 81, J. S. K. Jednote:

Anton A. Verbič, tajnik.

Sporočilo društva št. 86 v Midvale, Utah.

V mladosti si predstavljamo bodočnost vedno nekaj boljše, kot nam more dati sedanjost. Tako mislijo vsi trezni ljudje, kajti že upanje na bodočnost nam kaže isto boljše, kot je sedanjost. Ne zgodi pa se vselej po željah, katere nosimo v naših srcih. Često se zgodi baš nasprotno. Največkrat je temu krivo slabo in nepremišljeno gospodarstvo. Tudi naša Jednota, ki obhaja sedaj 30-letnico, je morala skozi marsikatero grenko dobo. Toda ostala je zdrava in čvrsta do danes.

Pred 30 leti so vsejali seme tam na severu, tam v Minnesoti, sejali so seme bodočnosti. Uverjeni so bili tisti Slovenci — pionirji, da sejejo zlahko seme na rodovito in plodono zemljo, in da bo zetev bogata in zadovoljiva. Morebiti se jih je polastil včasih trenoten strah, kaj bo z J. S. K. Jednote, toda kakor pravi že naš pregovor, da dobra volja prebija železna vrata, tako se je zgodilo tudi tukaj. Seme, katerega so sejali na dan 18. julija 1898., je rodilo obilen sad, da smo lahko vsi ponosni nanj.

Ko je bilo seme posejano, zopet se je potrebovalo pridnih rok, z dobrim razumom, da je Jednota napredovala. Potreba je bila nujna, kajti kdo drugi bo otiral bratske solze žalujočim soprogram, možem in otrokom. Naša Jednota je stala med nami kot usmiljena mati, delila dobrote in tolažbo. Zato čast možem, ki so ustanovili J. S. K. Jednote.

Baš ob 30-letnici bo potreba odrezati vejo na drevesu naše J. S. K. Jednote, če hočemo, da povspestimo pravilno rast mogočnega in rastočega drevesa, naše velike in zdrave J. S. K. Jednote. Želel bi, da bi naša organizacija obhajala 50-letnico s podvojenim članstvom in z enakim dobrim srcem, kot ga je imela do sedaj. Končno kličem: Ostani na trdni podlagi, mi člani pa jo podpirajmo in bodimo ponosni na enako organizacijo. Peter Blatnik.

Zgodovina društva št. 88 v Roundup, Mont.

Društvo številka 88 je bilo ustanovljeno leta 1909. Ustanovitelja društva sta bila Michael Bugar in John R. Rom, kateri je na sliki (brez suknje).

Društvo se je ustanovilo z 12 člani in od teh dvanajst ostal je samo eden, namreč tedanji in sedanji tajnik J. R. Rom. Drugi so odstopili, eni so umrli.

Društvo prilično vedno napreduje, tako da sedaj šteje 70 članov v odraslem in 11 članov v mladinskem oddelku.

Naš predsednik Math Penica je mož, kateremu gre vsa čast za njegovo predsedniško delovanje v prid društva in Jednote. Priporočamo se rojakom, da naj pristopajo v našo Jednote, oziroma k našemu društvu, tako da bo društvo štelu vsaj 100 članov ob naši 20-letnici, katero bomo obhajali v letu 1929.

Bratski pozdrav vsem članom J. S. K. Jednote!
John R. Rom, tajnik.

Zgodovina društva št. 94 v Waukegan, Ill.

Društvo sv. Roka, št. 94 J. S. K. Jednote v Waukeganu, Ill., je bilo ustanovljeno na dan 26. septembra 1909. Torej drugo leto bomo obhajali 20-letni-

co našega društvenega življenja. Naše društvo se je rodilo iz potrebe. Prvič ustanovitelji so čutili, da se jim pri drugih društvih in Jednotah kratiše tisto malo svobode, katero so imeli takrat, drugič, ker je bilo nekaj rojakov v naselbini, kateri so pripadali k J. S. K. Jednoti s potnimi listi, tretjič, ker je bila J. S. K. Jednota in je priznana kot ena vzornih Jednot, kar se tiče trgovske in bratske podlage, brez vsake avtokracije, katere smo bili že siti iz domovine.

Ustanovitelji društva so bili: Frank Belec, prvi predsednik in še sedaj agilen član; John Bartel, prvi tajnik ter pozneje večletni predsednik. Naša Jednota mu je najbolj pri srcu. Vsa njegova družina je pri J. S. K. Jednoti. John Kogovšek, prvi blagajnik. Ob ustanovitvi je društvo štelu 17 članov in sedem članic, od katerih so štirje že umrli, dva sta vsled malomarnosti pustila, ostali ustanovitelji pa so še vsi člani naše Jednote, kar je, lahko rečem rekord za naše društvo.

Po deveti redni konvenciji, ko je bila sprejeta centralizacija bolniške podpore, je odstopilo mnogo članov, to pa zato, ker so bili mnenja, da se naše društvo lahko samo vzdržuje. Imeli smo močno blagajno. Nekaj časa smo stali v dvomih, ko so pa rojaki izprevideli, da nismo nikjer prikrajšani, jih je zopet nekaj nazaj pristopilo, tako da štejemo danes 190 članov in članic v odraslem ter 122 v mladinskem oddelku, skupno 312 članov. Umrlo je od ustanovitve 19 članov, kar pride zaš eden član na leto.

Za 20-letnico bomo preskrbeli, da bomo imeli agilno mladinsko društvo ter večje število članstva. V jeseni bomo osnovali klub kegljačev. Stvar je že v teku, čakamo le še sezo-

ne. Vse to dokazuje, da se zanimamo za našo J. S. K. Jednote in njeno članstvo.

Pozdravljeni delegatje, zastopniki naroda, na 13. konvenciji, naprej za večjo in boljšo Jednote! Delajte, kakor pravi naš pesnik Simon Gregorič: Kar storiš zase, že s teboj izgine, kar storiš za narod — ostane vselej, donesi le kamen k zgradbi očine, in rastla naprej na podlagi bo tej...

Joseph Petrovič, tajnik.

Zgodovina društva št. 103, Cleveland, O.

Iz našega glasila je razvidno, da izide slavnostna številka Nove Dobe ob 30-letnici J. S. K. Jednote. Ob tej redki priliki tudi naše društvo pošilja nekaj svoje zgodovine:

Društvo je bilo ustanovljeno 23. aprila 1911. Ustanovno sejo je vodil Mr. Math Slapnik, zakar se mu še danes zahvaljujemo. Društvo je bilo ustanovljeno s 23 članicami, izmed katerih jih je še 14 živih. Prve urednice so bile: Agnes Kal, predsednica; Louise Champa, tajnica; Mary Ivančić, blagajnica. Za časa obstoja našega društva je umrlo pet članic. Prva članica, ki je umrla, je bila Katarina Perko, ki je umrla pet let po ustanovitvi, na dan 20. aprila 1916.

Društvene seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu in so precej dobro obiskane. Seje se vršijo v najlepši slogi in zadovoljstvu članic. Na tem mestu apeliramo na članice, da bi se še vnaprej tako pridno vdeleževale sej. Nadalje priporočamo članicam, da kolikor mogoče agitirajo za nove članice. Vstopnina je prosta, poleg tega pa še razpisana nagrada za vsako novo članico. Zdravniška preiskava je tudi prosta, kar daje lepo priliko, da Slovenke pristopate brez vsakih malih stroškov. Posebno pa priporočamo materam, da vpišejo svoje otroke v mladinski oddelk, ko je vendar tako malo treba plačevati, samo 15 centov na mesec. Naša Jednota je tako lepo napredovala in upamo, da bo tudi v bodoče.

Koncem pozdravljamo vse članice in člane J. S. K. Jednote Mary Hribar, predsednica; Ana Kovach, tajnica; Johana Pust, blagajnica.

Zgodovina društva št. 108, Youngstown, O.

Društvo sv. Antona, št. 108 v Youngstown, Ohio, je bilo ustanovljeno dne 4. marca 1912, pri Antonu Kikelju, Youngstown, Ohio. Ustanovnih članov je bilo petnajst. Ustanovitelji so bili:

Anton Kikelj, Gregor Berger in Josip Cigole.

Društvo šteje danes 80 članov in članic v odraslem oddelku in 66 članov in članic v mladinskem oddelku. Odkar je društvo ustanovljeno, imeli smo sedem smrtnih slučajev.

Anton Nagode, tajnik.

(Dalje na 6. strani)

Ob tridesetletnemu JUBILEJU

NAŠE SLAVNE JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

pošiljam podpisani član društva Sv. Štefana št. 26 v Pittsburghu moje bratske in iskrene čestitke vsem mojim sobratom in sosestram širom naše Unije. Moja vroča želja je, da bi naša jednota tudi v bodoče tako izvrstno napredovala in da bi naše članstvo tudi v naprej živelo v slogi in edinstvu.

Joseph Krotec

HOTEL

5175 Butler Street

Pittsburgh, Pa.

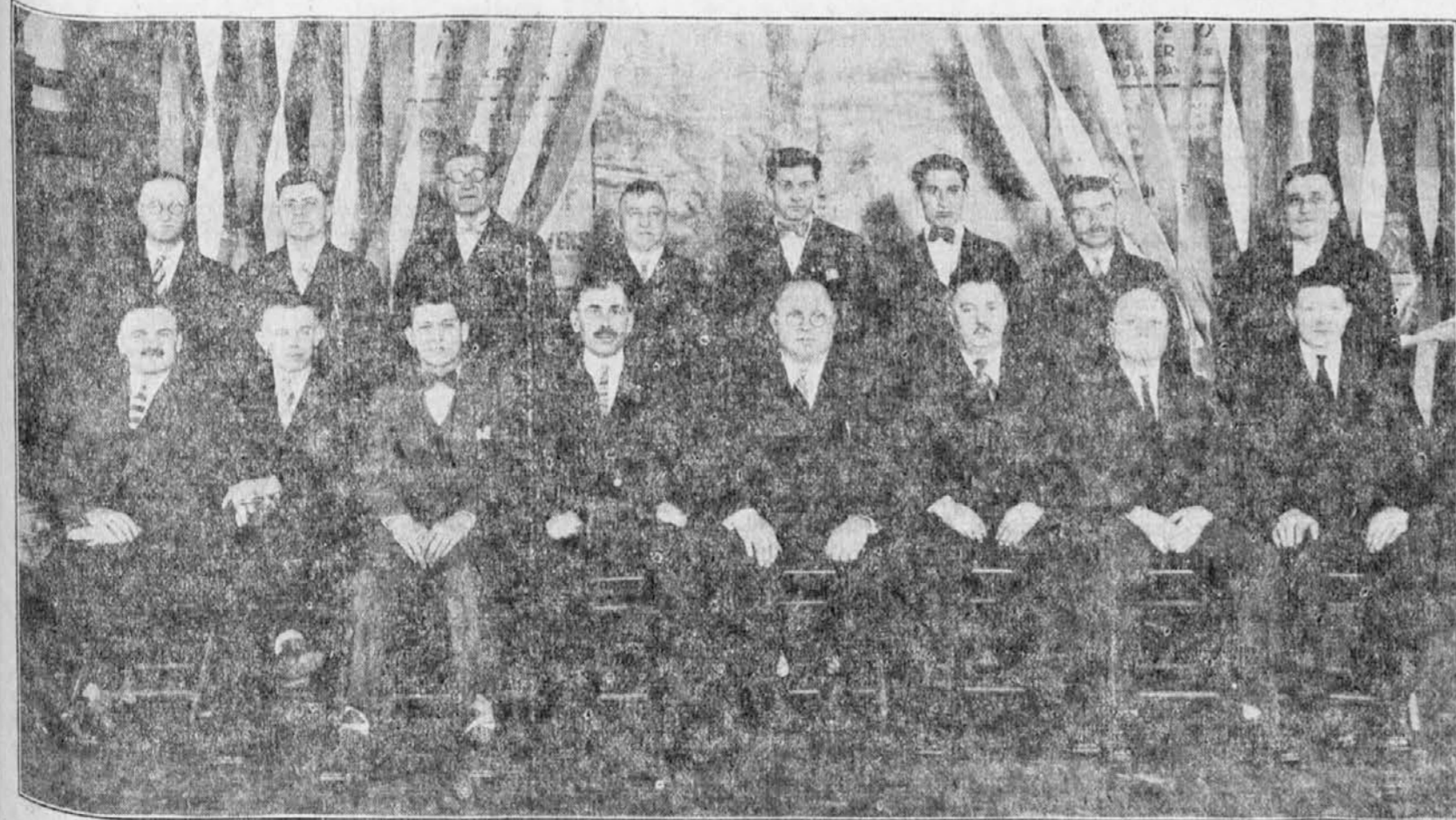
Kot 29-letni član društva Sv. Jožefa št. 12 v Pittsburghu pošiljam ob priliki 30-letnice naše dične Jugoslovanske katoliške jednote celokupnemu članstvu moje najiskrenejše čestitke. Želim, da bi bila naša jednota tudi v bodoče deležna istih uspehov in da bi ob njeni 50-letnici štela najmanj 50.000 članov.

Frank Golob,

LASTNIK SLOVENSKEGA KEGLJIŠČA

5424 Butler Street

Pittsburgh, Pa.

Društvo št. 108 J. S. K. J., Youngstown, O. — Imena članov v zadnji vrsti od leve na desno: Frank Turšič, Anton Mikolaj, Joseph Piškur, Leopold Leon, Frank Glavič, Andrej Pogačnik, Paul Kolesha, Anton Selak. Prednja vrsta od leve na desno: Frank Zalokar, Frank Verbič, Joseph Cekuta ml., Anton Nagode (tajnik), Joseph Cekuta st. (predsednik), Anton Kikelj, John Lazič (blagajnik), Joseph Lavrenčič (zapisnikar).

Društvo Jutrzanja Zvezda, št. 137 J. S. K. J., Cleveland, Ohio.

ZGODOVINA DRUŠTEV

(Nadaljevanje iz 5. strani)

Zgodovina društva št. 119, Aurora, Ill.

Žensko društvo sv. Ane, št. 119 v Aurora, Ill. je bilo ustanovljeno na dan 25. maja 1914, in sicer s 14 članicami. Prve odbornice so bile: Neža Pra-protnik, predsednica; Ana Jurkas, tajnica; Mary J. Verbič, blagajničarka. Torej v mesecu maju je bilo baš 14 let, odkar se je ustanovilo.

Večkrat poskušamo pomnožiti število našega članstva, toda ni nam mogoče, kajti tukaj ste še dve društvi h kateremu pripadajo moški in ženske. Seveda, če bi vse ženske, katere so že spadale k našemu društvu, ostale v našem okrožju, bi sedaj društvo šlo lepo skupno članic. Tako pa imamo danes le 32 članic v odraslem oddelku in 20 v mladinskem oddelku.

Lansko leto nam je umrla sestra Jennie Racič, to je edini smrtni slučaj pri našem društvu.

Za pokritje društvenih stroškov priredi naše društvo vsako leto veselico, katera se vedno dobro obnese. Sedaj imamo v društveni blagajni 600 dolarjev gotovine.

Julia Verbič, tajnica.

Zgodovina društva št. 129, Ely, Minn.

Ob proslavi 30-letnice J. S. K. Jednote in ob bližajoči se konvenciji v našem mestu, se je tudi društvo št. 129 odločilo, da napiše kratko zgodovino.

Nekako devet let nazaj so nas prisilile razmere v naselbini, da smo si ustanovile društvo pod imenom "Severna zvezda", št. 129 J. S. K. Jednote. Začetek je bil težak in poln vsakovrstnih zaprek. Sedaj pa društvo lepo napreduje, posebno zadnji čas je agitacija za nove članice zelo uspešna, tako da se danes društvo šteje že 105 članic v odraslem in okoli 70 v mladinskem oddelku. To je lepo število za našo naselbino.

Društvo št. 129 je bilo ustanovljeno 8. novembra 1919, in ustanoviteljice so bile sledeče: Mary Intihar, Angela Žergaj, Mary Markovic, Ivana Kramar, Ivana Mršnik, Agnes Medved, Lojza Petrič, Mary Ščurk, Angela Vidervol, Angela Zupančič, Ana Zajc in Josephine Sve-te. — S sestriškim pozdravom

Mary Zgonc, blagajničarka društva.

Zgodovina društva št. 132, Euclid, O.

Društvo Napredek, št. 132 v Euclid, Ohio, je bilo ustanovljeno na dan 26. decembra 1920. Ustanovnih članov in članic je bilo le 16. Naše društvo je vseskozi delovalo v slogi in bratstvu, vedno smo gledali na to, kako pridobimo več članov in članic. Danes šteje društvo že 109 članov in članic v odraslem, in 70 članov v mladinskem oddelku. Iz tega je razvidno, da je društvo vedno agilno. Pa saj tudi vidimo, da je naša Jednota dobra in pravična, v vsakem slučaju nam točno in zanesljivo izplačuje. Red in postrežba iz glavnega urada je res dobra in vestna.

Od ustanovitve pa do danes smo imeli več smrtnih slučajev. V letu 1922 je bil ubit v tovarni naš član John Slavec. Isto leto nam je umrl tudi tajnik Leo Keržišnik. Leta 1923. smo izgubili kar tri članice, ubiti so bili od poulične železnice. Njih imena so: John Gorše, Joe Strah in sestra Keržišnik. Leta 1925. nam je umrla sestra Ana Seme. Leta 1926 pa brat Louis Recher. Za vsemi temi je bila posmrtnina izplačana takoj, ne da bi se zavlačevalo v glavnem uradu. Imeli smo tudi precej bolnikov, tudi tem se je izplačalo v pravem času.

John Korenčič, blagajnik.

Zgodovina društva št. 137, Cleveland, O.

Društvo "Jutrzanja Zvezda," št. 137 J. S. K. Jednote se je ustanovilo na večer 29. novembra 1921, po osmi uri v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Namen tega društva je, da vpišuje samo članice v odrasli oddelku, v mladinski oddelku pa otroke obojega spola. Društvo je bilo ustanovljeno z devetimi članicami, katerih imena so:

Mary Butara, Paulina Čampa, Mary Jenskovič, Rosie Milavec, Mary Novak, Mary Tanko, Frances Slapnik, Paulina Zorič in Mary Zulič. Organiziral je to društvo brat Frank Zorič, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 37.

Ustanovne seje se je vdeležilo več članov in članic od društva št. 37, med njimi tudi tedanji glavni predsednik Rudolf Perdant, brat Frank Zorič, potem sestre: Mary Milavec, Jennie Tekavec, Frances Kromar, Terezija Verbič, Karolina Keliop, Marjeta Tomažin, Mary Ulčar, Louisa Ogrinc, Katarina Gruden, Frances Kromar, Mary Kikelj, Mary Florjančič in Mary Izanc. Nekaj teh čla-

nic je vzelo prestopne liste od številke 37 ter so takoj prestopile k našemu društvu. Izvoljene so bile takojčasne urednice: Mary Zulič, predsednica; Mary Butara, tajnica, in Mary Novak, blagajničarka.

Prva redna seja se je vršila na dan 21. decembra 1921 v Slovenskem Narodnem Domu. Navzoč je bil član društva št. 37, brat Frank Kačar. Na tej seji se je sklenilo, da bo društvo imelo svoje redne seje vsaki tretji četrtek v mesecu, ob 8. uri zvečer, v sobi št. 3 v Slovenskem Narodnem Domu.

Za leto 1922 so bile izvoljene sledeče urednice: Katarina Gruden, predsednica; Marjeta Tomažin, podpredsednica; Mary Butara, tajnica; Frances Kromar, blagajničarka in zapisničarka; Frances Slapnik, Mary Florjančič in Louisa Ogrinc, nadzornice. Mary Butara, organizatorica. Društveni zdravnik: Dr. Frank J. Kern.

V letih 1922, 1923, 1924, 1925, 1926 in 1927 ter do meseca maja 1928 je narastlo članstvo do 123 članic v odraslem oddelku in 27 v mladinskem oddelku. Društvena blagajna je imela koncem meseca aprila \$567.19 denarja.

Na Lorainski konvenciji je zastopala društvo sestra Karolina Urbas.

V letu 1924 nam je umrla ustanoviteljica in prva društvena predsednica, sestra Mary Zulič.

Drugače je naše društveno življenje pač tako, kakor je pri slehernem društvu. V prvih letih je bila vedna sprememba društvenih odborov, v zadnjih letih pa se teh sprememb toliko ne opaža. Za leto 1928 je bil izvoljen sledeči odbor: Julija Brezovar, predsednica; Mary Grdina, podpredsednica in organizatorica Mary Bradač; Ana Erbežnik, zapisničarka; Frances Oblak, blagajničarka; Mary Avsec, rediteljica; Mary Mahne, Paula Zigman in Rose Jaklič, nadzornice. Društveni zdravniki so: Dr. J. M. Šeliškar, Dr. F. J. Kern, in Dr. M. J. Oman.

Članice se vdeležujejo mesečnih sej vedno v precejšnjem številu. Za 13. redno konvencijo ste bile izvoljene kot delegatke: Julija Brezovar, predsednica, in tajnica Mary Bradač. Namestnica je Ana Erbežnik, zapisničarka.

V imenu našega društva izrekam najpripronejšo čestitko naši predobri materi J. S. K. Jednoti ob njeni slavnosti 30-letnici. Moja želja je, da bi še vedno ostala med nami tako dobra in usmiljena, kot je bila od sedaj. Baš tako izrekam

najlepše čestitke vsem ustanovnikom naše dične J. S. K. Jednote. Vi ustanovniki, vi ste napravili plemenito delo, polno dobrot in zadovoljstva. Enako delo se ne more preplačati. Še potomci, ki pridejo za nami, bodo hvaležni našim pionirjem.

Isto priznanje in zahvalo moram dati tudi ustanoviteljem našega društva, posebno organizatorju, bratu Frank Zoriču od društva št. 37.

Vi ustanovniki naše dobre matere J. S. K. Jednote in ti sestra, prva predsednica našega društva, vi, ki vas krije že tuja zemlja, tudi vam časten spomin in zahvala za vse truda-polno delo. Prestali ste tek posvetnega življenja, a mi ki ostajamo za vami, vršimo započeto delo ter izročamo vaše in naše sadove v roke našim mladim potomcem. V poznih letih našega življenja pa bodo tudi ti naši potomci videli veliko delo, katero smo mi vsi vršili v Ameriki.

Nam vsem pa, ki se živimo in ustvarjamo, idimo na delo za večjo in popolnejšo J. S. K. Jednoto, pridobivajmo mladino v naše vrste, da bomo veseli in zadovoljni čakali še nekaj poznejših in prišteti desetletnic, naši potomci pa naj praznujejo tudi 100-letnico naše dobre J. S. K. Jednote!

Zelim ob 30-letnici naše Jednote, da bi obdržala krstno ime ter pozdravljam vse s sestriškim pozdravom

Mary Bradach, tajnica.

Zgodovina društva št. 144, Detroit, Mich.

Mesto Detroit, Mich., je primerno staro in zgodovinsko mesto. Leži tik ob kanadski meji, med mestom meji le Detroit River. Onkraj reke je sosedno mesto Windsor, kamor hodimo včasih malo povasovat. V mesto Detroit so se začeli naseljevati Hrvati preje kot Slovenci. Pred desetimi leti pa so pričeli dohajati v večjem številu tudi Slovenci. Seveda pa imamo med seboj tudi Slovence, ki so tukaj že nad 20 let. Društvo Triglav ima dva taka pionirja, Anton Majer in John Klobučar. Ko pa se je tukaj odprla avtomobilska industrija v večjem razmahu, potem so tudi Slovenci uradili v Detroitu stalna bivališča.

Kakor hitro se je opazilo, da se je preselilo sem tudi nekaj članov J. S. K. Jednote, ki so imeli s seboj potne liste, pobrigal se je brat Peter Zunich ter storil prve korake, da se ustanovi društvo J. S. K. Jednote. Brat Zunich je naš dober član, kakor vsi člani njegove druž-

ne. Bratu je priskočil na pomoč še John D. Judnich, ki je takoj pri ustanovitvi prevzel najtežji urad, tajništvo ter ga je vodil dalje časa. Društvo se je ustanovilo 8. junija 1924 z 12 člani. Društvo je dobilo ime "Triglav," št. 144 J. S. K. Jednote.

Pri vsaki ustanovitvi so teškoče, tako tudi mi nismo bili brez njih. Denarja v blagajni ni bilo, treba je bilo poseči v žepo ter darovati v blagajno. V tem času nam je prišla na pomoč tudi Jednota, kar smo ji tudi potem z hvaležnostjo povrnili.

Danes je naše društvo na dobri podlagi. Slovenci in Hrvatje, vsi delamo v bratski slogi. Ko se je pričelo z akcijo Slovenskega delavskega doma, kupili smo 10 delnic. Tako smo priskočili na pomoč bratom štrajkarjem. Za slovensko cerkev smo darovali tudi \$100, a v blagajni imamo še vedno \$400. Društvo šteje danes 100 članov. Prvi uradniki pri društvu so bili: Mika Majerle, predsednik; Peter Zunich, podpredsednik; John D. Judnich, tajnik; Štefan Žagar, zapisnikar; Frank Pavlič, blagajnik; Josip Božič, Peter Klobučar in Mike Bahor, nadzorniki; Peter Zunich, vratar.

Danes so uradniki sledeči: Peter Klobučar, predsednik; Peter Zunich, podpredsednik; John Kocjan, tajnik; Joseph Mišica, blagajnik; Joseph Ozanič, zapisnikar; John D. Judnich, Mike Bahor in Joseph Ozanich, nadzorniki; Frank Pavlič, organizator.

Bratje in sestre društva Triglav, delajmo še složno in v bratski slogi za ugled in procvit društva Triglav, št. 144 J. S. K. Jednote! — S pozdravom!

Peter Klobučar, predsednik.

146, Rockwood, Pa. Zgodovina društva št.

Društvo "Slovenski Premogar," št. 146 v Rockwood, Pa., je bilo ustanovljeno 31. oktobra 1924 z desetimi člani. V prvi društveni odbor so bili izvoljeni: Frank Poje, predsednik; John Dormiš, tajnik in organizator; Karol Zakrajšek, blagajnik. Vsi omenjeni so naredili veliko dobrega in koristnega za naše društvo. Umrl pa nam je brat Karol Zakrajšek; bodi mu drag in trajen spomin.

John Dormiš, tajnik.

Zgodovina društva št. 149, Canonsburg, Pa.

Društvo "Bratska Sloga," št. 149 v Canonsburg, Pa., je bilo ustanovljeno pred tremi leti. Društvo se je ustanovilo z desetimi člani in članicami. Ustanovna seja se je vršila na dan 25. januarja 1925. Navzočih je bilo tudi pet članov, ki so že prej spadali pod okrilje J. S. K. Jednote.

Prvi uradniki so bili: Frank Mikec, predsednik; Josip Berus, podpredsednik; Martin Žagar, tajnik; John Zigman, zapisnikar; Josip Sušterčič, blagajnik.

Društvo zelo dobro napreduje. Sedaj imamo v odraslem oddelku 114 članov in članic, v mladinskem oddelku 67 članov. Društvo prireja zabave, katere vedno dobro izpadejo, v korist društva in zadovoljstvo občinstva v naselbini.

Na dan 4. julija 1927. je društvo razvilo novo zastavo. Slavnosti se je vdeležilo sedem bratskih društev s svojimi zastavami. Poleg številnih domačih gostov, bila sta med nami tudi brat Anton Zbašnik, glavni predsednik in brat A. J. Terbovec, urednik Nove Dobe.

V društveno blagajno do sedaj se nobeden novo-pristopli član ni plačal pristopnine in tudi člani organizatorji puste vso provizijo v društveni blagajni.

Društvu še ni bilo potreba vplačati nobene društvene na-

klade, pač pa je društvo že plačalo več izrednih asesmentov iz društvene blagajne. Sedaj društvo po svoji moči podpira naše prizadete člane, ki so na stavki.

Sedanji odbor društva je sledeč: Frank Mikec, predsednik; Martin Žagar, tajnik, in John Zigman, blagajnik. — Pozdrav!

Martin Žagar, tajnik.

Zgodovina društva št. 152, Ringo, Kans.

Ustanovna seja društva se je vršila na dan 19. marca 1925. Izbrali smo ime Sunflower ter dobili številko 152 iz glavnega urada. Ustanovnih članov je bilo dvanajst, nakar je pristopilo k našemu društvu več članov s prestopnimi listi od društva št. 52 v Mineral, Kans.

(Dalje na 7. strani)

Allegheny Valley Bank of Pittsburgh

PITTSBURGH, PA.

This institution is indebted to the South Slavonic Catholic Union as and organization and to many of its members for a very fine line of business entrusted us by the organization and by these members. The officers and directors of this bank extend their best wishes for many more years of progress in the fraternal line and for the well being of the officers and members of the association.

E. J. O'BRIEN, President.

TOČNOST IN POŠTENOST!

"Točnost in poštenost," je geslo Jugoslovanske katoliške jednote. Ker se je tega gesla v polni meri držala, zato je tudi napredovala. Kot član društva sv. Štefana, št. 26, ji iskreno čestitam in želim, da bi ji bodočnost doprinesla še lepših uspehov.

"Točnost in poštenost" je tudi moje geslo. S tem geslom tudi jaz poslujem že 15 let med našimi rojaki po Pittsburghu in zapadni Pennsylvaniji in to mi je pripomoglo, da imam danes na stotine stalnih odjemalcev, ki so absolutno zadovoljni z mojo postrežbo.

Rudolf Mesnar

MODERNI SLOVENSKI KROJAČ

4921 Butler Street Pittsburgh, Pa.

THE AMERICAN STATE BANK and TRUST COMPANY,

SIXTH AVENUE AND GRANT ST., PITTSBURGH, PA.

Glavnica \$200.000.00. Prebitok \$50.000.00. Aktiva nad \$2.000.000.00.

V imenu direktorija in delničarjev American State Bank and Trust Co., edine slovenske banke v Pittsburghu, kjer ima naložen denar tudi JSKJ, pošiljamo članstvu Jugoslovanske katoliške jednote ob priliki praznovanja njene 30-letnice naše najiskrenejšo čestitko. Zelja naša je, da bi JSKJ tudi v bodoče dobro napredovala, in da bi napredovala žnjo vred tudi vsa druga naša slovska podjetja v Ameriki.

FRANK J. GURČAK, blagajnik

IVAN BIELEK, predsednik.

ZGODOVINA DRUŠTEV
(Nadaljevanje iz 6. strani)

je oddaljeno od tukaj milij. Danes šteje društvo v odraslem oddelku 47 članov, v otroškem oddelku 13 članov. Prvi odborniki so bili: Peter Mediet, predsednik; Albert Prudnik, tajnik; Josip Volk, blagajnik. Imeli smo nekaj otrok in en smrten slučaj, nam je Jednota vedno in točnoma postregla, zakar ji hvala. Če ne napredujemo, kakor smo želeli, ker smo prizadeti premožarskih razmer, pa odhajajo za delom

kjer pa je bilo prevroče za mene. V par mesecih sem jo pobral v državo Washington. Prišel sem v naselbino Black Diamond, kjer se je tedaj nahajalo precejšno število Slovencev. Čeprav sem bil takrat še mlad, me je vedno skrbelo, kaj bi bilo z menoj v slučaju bolezni ali kake druge nesreče. Zato sem nekoč vprašal enega naših rojakov, če se more človek kje zavarovati proti enakim slučajem. Ta mi je mogel malo povedati o kaki zavarovalnici, povedal pa mi je, da se v tej deželi nahajajo že podpirne slovenske organizacije, pri katerih

kjer nismo ustanovili sedanje društvo, ki se nahaja v farmerski naselbini Krain. Društvo se je hitro razvijalo ter postalo eno najmočnejših v tej državi. Upam, da bo zgodovino tega društva opisal še kdo drugi. Mesto Krain, farmerska naselbina, je ena najstarejših naselbin slovenskih v tej deželi. Le malo je še onih, ki so se prvi naselili tukaj. Nekateri so odšli na oni svet, drugi so se umaknili v pokrajini ter prepuščali posestva že svojim sinovom, ali pa dajejo drugim v najem. Tako smo se naseljevali eden za drugim, prišlo je v to bližino

prej. Pokažimo drugorodecem, da smo tudi mi narod, ki ima pravico do življenja in svobode. Malo se je preje slišalo govoriti o nas, bili smo sami Avstrijanci. Apelliram starišem, da razložijo našim otrokom, da mi nismo bili nikdar to, ampak le Slovenci. Končno pozdravljam vse člane in članice naše dične J. S. K. Jednote.
Matt Petchnick.
Zgodovina društva št. 165, Royal, Pa.
Društvo Slovenski Bratje, št. 165 v Royal, Pa., je bilo usta-

The George Washington Lodge No. 180 J. S. K. J., Cleveland, O.

The George Washington lodge is the second English speaking lodge that was organized in the J. S. K. J. (South Slavonic Catholic Union). The George Washington lodge was organized in March 1927 by a committee from the Janeza Krstnika lodge No. 37 J. S. K. J. The committee got together 27 new members and organized the lodge. They also influenced 11 young and English speaking members in other lodges to transfer to the new lodge, making a total of 38 members. Today the membership is sixty. The George Washington lodge believes that if there were some sports or athletics for the lodges to partake in, that the membership would increase a great deal. This has been found and proven to be so. At the next convention the delegates should not forget, that it is the younger generation that will keep the Union alive and in existence.

Charles F. Kikel, Secretary.

Zgodovina društva št. 57, Export, Pa.

Društvo sv. Alojzija, št. 57 v Export, Pa., je bilo ustanovljeno meseca decembra 1906. Ustanovljeno je bilo z 11 ustanovnimi člani ter s pomočjo starih članov, ki so že preje spadali k J. S. K. Jednoti. Prvi društveni odbor je bil sledeč:

Anton Hribar, predsednik; Matevž Treven, tajnik; Frank Nagode, blagajnik in zastopnik za Jednoto Josip Pavličič. Izmed ustanovnikov so nekateri še zdravi in čvrsti, druge je pobrala smrt. Plag jim bodi spomin. Seme, katero so sejali, je raslo, in danes šteje naše društvo 96 članov v odraslem oddelku, 65 v otroškem oddelku, od katerih jih je nekaj tudi na sliki. Od postanka pa do sedaj je društvo dosti pomagalo nekaterim članom. Sedanji odbor je: Louis Zupancič, predsednik; Jacob Bele, tajnik; August Stipetič, blagajnik, in Anton Martinšek, zapisnikar. Rojaki, ki še niste člani, pristopite k J. S. K. Jednoti. Jacob Bele, tajnik.

Bratske in iskrene čestitke pošilja članstvu Jugoslovanske katoliške jednote ob priliki njene 30-letnice

Kosto Unkovich

HRVATSKI JAVNI NOTAR

600 Grant Street Pittsburgh, Pa. (3. nadstropje)

Priporočam se Slovincem in Hrvatom posebno v kompenzacijskih in poškodninskih stvareh.

Društvo Slovenski Bratje, št. 165, Royal, Pa.

Končno pozdravljam članstvo J. S. K. Jednote. Mary Bernik, ustanoviteljica in tajnica.

Zgodovina društva št. 2, Enumclaw, Wash.

Zgodovina našega društva je prav kratka, da je ni potreba sestavljati. Rečiti pa bi se dobil kje kak pa bi se spotaknil ob naše društvo, da smo zaspanci, hoče malo opisati, kako društvo razvijalo. Sem član naše Jednote že skoraj bi lažje pisal o Jednoti, kakor pa naša mladega društva. Zato vam priporočam, da posežem nekoliko v moje lastno zgodovino. Na maja, leta 1901 sem iz Nemčije, kakor jih je mnogo drugih Slovencev, sem v vročo Arizono,

se človek lahko zavaruje proti bolezni ali smrti. O podrobnostih ni vedel ta človek, nasvetoval pa mi je, da pozna Slovence, ki stanuje kake štiri milje od naselbine, ki ve veliko več o organizacijah. Njegovo ime je bilo Bernard Smale. Takoj sem povabil svojega prijatelja, da obiščeva tega Slovence prihodno nedeljo. To sva tudi storila. Prijatelj Smale nama je povedal, da je član J. S. K. Jednote, pripadajoč k društvu št. 19 v Aldridge, Mont. Razložil nama je društveno življenje ter tudi dolal, če dobimo dovolj Slovencev, la lahko takoj sami ustanovimo enako društvo. Prosila sva ga, da nama gre na roke. "Iz srca rad," je bil njegov odgovor. Na dan 2. februarja 1902 smo že ustanovili društvo Marija Zvezda, št. 32 in ga priklopili k J. S. K. Jednoti, kate-

regal član sem bil do časa, do več članov J. S. K. Jednote, nar kar se je pričela agitacija, da si ustanovimo svoje društvo. Dne 11. oktobra se je to zgodilo. Krstili smo društvo kot Bratje Svobode in ga priklopili k naši dični J. S. K. Jednoti pod št. 162. Danes je društvo staro dve leti in pol, in upam, da bo to društvo štelu ob času konvencije sto ali več članov v odraslem oddelku. To bo potem najmočnejše društvo v državi Washington. S tem društvom se je pričelo tudi drugo življenje v tej naselbini. Začeli smo prirejati veselice in zabave. Med nami vlada lepa sloga, ne moti nas versko ali politično prepričanje. Tu se nahaja približno 60 slovenskih družin, ki lastujejo večja ali manjša posestva. Tu di mladina se je oprijela našega društva, kar je res lepo in vpoštevavanja vredno. Bratje in sestre, le tako na-

novljeno dne 9. februarja 1926 s 16 člani. Čeprav je to majhna slovenska naselbina, smo pomalen napredovali, tako da ima danes društvo 36 članov v odraslem in 23 v otroškem oddelku. Nadejamo se, da bo društvo kmalu štelu 50 članov. Martin Spoller, tajnik.

Zgodovina društva št. 167, Cle Elum, Wash.

Kakor razvidno iz zapisnika glavnega odbora letne seje J. S. K. Jednote, ki je bil priobčen v Novi Dobi, izide na dan 18. julija slavnostna številka, ob priliki 30-letnice naše spoštovane Jednote. Zato je tudi seja našega društva sklenila, da podamo nekoliko zgodovine ter pošljemo našo društveno sliko v slavnostno številko. Naše društvo je bilo ustanovljeno v mesecu februarju, 1926. Ustanovitelj društva je bil Rajmond Kladnik. Ustanovnih članov je bilo osem, a danes šteje društvo že 33 članov odraslega in 16 članov v mladinskem oddelku. Imeli smo smrtni slučaj, umrl je brat Joseph Gregorič, rodom Hrvat, bil je član Jednote čez 20 let in član našega društva šest mesecev.

Naše društvo je vplačalo Jednoti vsega skupaj \$1,411.23, a prejeli smo že \$1,514.00, torej \$103.00 več, kot smo vplačali. V mladinski oddelku smo vplačali \$31.00, toda prejeli nismo nič. Naše društvo se res lahko imenuje Sloga Ljubezni, saj pri nas vlada res prava sloga in ljubezen. Uradniki pri društvu so še vedno eni in isti, kot so bili izvoljeni pri ustanovitvi. Uradniki društva so: (od leve na desno): Stefan Kučar, blagajnik; Fred Medvešek, predsednik; Leo Lemšek, tajnik, in Raymond Kladnik, zapisnikar. To je vse, kar moremo poročati o našem društvu, končno pa pozdravljamo vse članstvo J. S. K. Jednote. Raymond Kladnik, zapisnikar.

COLUMBIA PLOŠČE

"Halo krojač, kam si pa ti namenjen?" — "Grem tja do Kluna, on ima v zalogi nove in vse druge slovenske, hrvatske in ameriške plošče. Slišal sem jih pri sosedu, in sem se razveselil, ko sem slišal lepe slovenske pesmi in godbo. Zato sem se odločil, da grem ponje in razveselim mojo družino. Naj tudi oni slišijo kaj je slovenska melodija, katere se ne čuje vsak dan." Ako naročite več kot štiri plošče, jih dobite popstnino prosto in še 300 Columbia igel povrhu. Pišite po cenik! Se vljudno priporočam

PAUL KLUN
MUSIC STORE
5153 Butler St.
Pittsburgh, Pa.
(Arsenal Sta.)

Mrs. M. J. PREBILEC
UCITELJICA KLAVIRJA

618 Grant Ave.
EVELETH, MINN.
Telefon: 589-W

ČESTITKE

vsem članom 13. konvencije JSKJ.

City Meat & Grocery Co.

GEO. J. BRINCE, lastnik

117 Grant Ave., Eveleth, Minn. Phone 90

Najstarejša in najbolj zanesljiva mesnica in grocerijska prodajalna na

EVELETH, MINN.

Postrežba in kvaliteta je pri nas vedno prva!

The New Bakery

A. H. BRATULICH, lastnik

JONES ST. EVELETH, MINN. Telefon No. 40

Naša posebnost je v tem, da počemo tista fina peciva, ki so slastna in okusna, redilna in lahko prebavljiva. Istotako lahko postrežemo z vsakovrstnimi in vsakdanjimi pecivi.

Mala in velika naročila za partije, pojedine in svatbe prijazno sprejemamo.

Društvo Sloga Ljubezni, št. 167 J. S. K. J., Cle Elum, Wash.

ZGODOVINA J. S. K. JEDNOTE

Piše Jos. J. Peshel.

Zgodovina naše Jednote je bila prilično in hvaležno opisana ob njenem srebrnem jubileju. Toda želja naših starih in vestnih pionirjev je tudi sedaj, da se zopet ponovi povestnica iz onih težkih in zvestih časov, ko je jeklena volja možatih ustanoviteljev bila neizprosna boj za obstanek in napredek iste velike in preiskušene Jednote, ki danes obhaja že 30-letnico. Zelja teh ustanovnikov vstraja na tem, da naj naš mladi zarod bere to zgodovino, študira in jo stavi samsebi kot vzor za vsako nadaljno delo, da v tej mučni situaciji išče biser, kateremu bi napisal ime: Medsebojna ljubezen.

V spomin na vse one težke in temne čase, v priznanje in zahvalo vsem ustanovnikom za njih odkrito in bratsko ljubezen, naj bo zapisana ta zgodovina v podbudo našega potomstva, kakor tudi srečnejših in jasnejših dni, kot so jih imeli naši pionirji.

J. S. K. Jednota je bila ustanovljena na dan 18. julija 1898 na Ely, Minn. Ustanovili ste jo dve društvi: Društvo sv. Cirila in Metoda in društvo Srca Jezusa, kateri ste prvotno spadali k K. S. K. Jednoti. Ob ustanovitvi ste šteli ti dve društvi 450 članov, a v teku enega leta, do prvega glavnega zborovanja, je imela Jednota že 11 društev.

Kako je nastala J. S. K. Jednota?

Leta 1898 se je vršila v Pueblo, Colo., konvencija K. S. K. Jednote. Na tej konvenciji je nastal nesporazum. Delegatje iz Ely-a so se vrnili domov, prečitali so konvencijni zapisnik na zborovanju društev. Članstvo obeh društev je bilo nezadovoljno, zahtevalo je ustanovitev nove Jednote. Uradniki društev niso mogli pomiriti članstva, zato je tedanji predsednik društva sv. Cirila in Metoda, brat Joe Agnich sklical posobno sejo na zahtevo članstva. Na posebnem zborovanju, katero je bilo tudi ustanovno zborovanje, so uradniki društev, posebno brat J. Agnich orisali teškoče, ki pretijo novi Jednoti radi tako pogostih smrtnih slučajev in nesreč, ki so se dogajali v rudnikih. Skoro vsak mesec je zmanjkalo enega Slovence, kar se bo videlo iz poznejšega poročila. Vse enake neprilike so bile pojasnene od strani uradnikov. Zato je predsednik Jos. Agnich vprašal članstvo, ako je pripravljeno prevzeti vse odgovornosti na svoje rame ter vstrajati, ako tudi jih zadenejo nesreče in stroški. Članstvo je z dvignjenimi rokami priseglo; da ostane zvesto, neglede na to: Kaj da pride . . .

Tedaj pa sta brata Jos. Agnich in pokojni Ivan Govže imenovala to novo Jednoto: Jukoslovanska Katoliška Jednota. Članstvo je z navdušenjem pozdravilo novo ime.

Tedanji tajnik društva sv. Cirila in Metoda, pokojni Ivan Govže je obljubil članstvu, da bo s sporazumom in pomočjo uredil vse tako, da se razglasi rojstvo nove J. S. K. Jednote na Ely, Minn. To je bilo navdušenja in veselja, ko se je članstvo vračalo od tega velikega in pomembnega zborovanja, nevedoč, da pelje njih pot na goro Kalvarijo, kjer se preiskusi njih sveta prisega, bratska ljubezen in odločno zastavljena beseda brata Slovence na tuji zemlji . . .

Mesec dni — tako nekako je bilo, samo mesec dni, že je krhala neizprosna smrt svojo teško koso, padla je prva žrtev, brat Anton Gregorčič, na dan 8. septembra 1898. Obstali so člani ter pomislili. Teško jim je bilo. Preteklo je mesec dni, potem se en dan, in 9. septem-

bra je umrl brat Anton Godič, potem pa je smrt kosila ter napravila vrzel, da so videli vsi ostali, da stoji na Kalvariji njih teški križ . . .

Drugi teden v oktobru, na 20. dne, podal se je v večnost brat Frank Mlekuž, v tretjem tednu v oktobru, 20. je bilo, zatisnil je oči Josip Stefanc, pridružil se je še Michael Butala, oba en dan sta stopila na poslednjo pot . . .

Tedaj pa se je članstvo spomnilo besed svojih pravičnih in dalekovidnih uradnikov, ki so videli razmere, ki so vladale na Ely-u, Minn. Spomnili so se svete prisega, stopili so v močno in bratsko falango, povezali svojo moč in silo z vrvice Bratske ljubezni.

Medsebojna zvestoba jih je bodrila in vodila k zmagam. Tudi smrt jih ni več strašila. Privadili so se bele žene. Na dan 17. novembra istega leta je umrl brat Peter Prijatelj. Mesec december je prizanesel, a mesec januar, 6. je bilo, preselil se je v večnost Michael Hribnik. V mesecu aprilu umre že osmi član, brat Frank Hribar. Torej v pol leta je umrlo osem članov, vsak je bil zavarovan za \$800.

To je bil udarec za novo Jednoto, toda bratska ljubezen je zmagovala. Plače rudarjev so bile takrat zelo majhne, en dolar je odšel takrat štiri današnje dolarje. Tudi lažje se je prihranilo iste čase. Člani so od začetka plačevali po \$3.00 na mesec, vsled smrtnih slučajev je prišel asesment na \$5.00, in končno smo enkrat plačali kar \$7.50 enega asesmenta. In takrat so bili vsi smrtni slučajevi plačani, članstvo je zopet prosto zadihalo. V rudnikih so vpeljali boljše varnostne naprave, nesreče in smrtni slučajevi so bili bolj redki, pričelo se je normalno življenje pri Jednoti.

V letu 1899 so umrle tudi tri soproge naših bratov. Sicer niso bile članice, toda po pravičih so člani dobili \$300.00 iz jednote blagajne. Enak sistem je ostal še nadaljna tri leta, nakar se ga je odpravilo. Dne 10. marca je umrla Marija Vesel, meseca maja Neža Turk in 27. decembra Terezija Boh. Torej je bilo v enem letu izplačanih \$5,600 za usmrtnino.

Razume se, da tedaj ni imela Jednota kaj dosti denarja v svoji blagajni, zato je bil namen tedanjih glavnih odborikov, da se kolikor mogoče hitro zbere kaj več denarja v jednotno blagajno, s čimer si Jednota pridobi zaupanje pri Jugoslovanih.

Prvi predsednik J. S. K. Jednote je bil brat Josip Agnich, sedaj v 74. letu starosti, še vrlo šil in zdrav. Njegova plača je bila 25 dolarjev letno. Glavni tajnik je bil naš nepozabni brat Ivan Govže (umrl), ki je

imel \$50.00 letne plače. Glavni blagajnik je bil brat Matija Agnich (umrl), \$25.00 letne plače. Prvi nadzorniki so bili sledeči bratje: Ivan Habjan, (umrl), John Presheren (umrl) in Josip Mantel. Zapisnikar prve in več drugih konvencij je bil naš starosta g. Frank Sakser, ki je veliko storil za napredek Jednote ter je dal tudi nekaj let svoj list Glas Naroda brezplačno za glasilo J. S. K. Jednote. Omenim naj tudi to, da nekaj let ni imela Jednota nobenega urada, ampak so glavni uradniki vršili svoje posle v svojih stanovanjih.

Na sliki boste videli našega brata č. g. Rev. Andrej Smrekarja, ki je bil tedaj več let duhovni vodja. K temu pa naj pripomnim, da v verskih zadevah ni bilo noenega usiljevanja. Na omenjeni sliki so sledeči uradniki in delegatje:

Josip Agnich, predsednik; George Kotze, podpredsednik; Ivan Govže, prvi tajnik (umrl); Stefan Banovec, drugi tajnik; Matija Agnich, blagajnik (umrl); Frank Sakser, zapisnikar; Rev. Andrej Smrekar, (umrl) in nadzorniki John Habjan' (umrl), John Preshern (umrl), in Josip Mantel. Delegatje George Movern, John Rauh, John Lovšin, so zastopali društvo sv. Cirila in Metoda, John Globokar za društvo sv. Sree Jezusa, J. Stefan iz Soudan za društvo sv. Barbare in J. Pezdire iz Omaha, Neb., za društvo št. 11.

Naj Bog živi še mnogo let naše živeče pionirje, ustanovnike J. S. K. Jednote. Ustanovniki, vaša sreča se bodo radovala ob 30-letnici, ponosni boste na plodnosne sadove vašega neustrašenega dela in truda. Vaša železna volja in močna ljubezen do rodnega brata na tuji zemlji je rodila obilen in plemenit sad. Ta naša slavna in zmagovita J. S. K. Jednota je danes v ponos tudi naši mladini. Kolik m vdomam in sirotam je brisala vroč in grenko solzo, nesrečnim je stala ob strani kot velika in dobrosrčna mati, mlade in neizkušene vabi pod svoj krov baš sedaj ob tridesetletnici, ko se bere njena velikodušna povestnica iz onih svinčeno-teških časov, ko je morala stopiti tudi naša Jednota na trdo in neusmiljeno pot — Preizkušnjo.

Vam pa, dragi bratje in sestre, ki ste legli prerano v naročje ameriške zemlje, bodi vsem velik in dolgotrajen spomin, naša srca slone ob vašem tistem spominu, z nepozabno in teško mislijo, da vam tudi smrt ni mogla podložiti pod vašo trudo glavo — saj malo, prav malo domače in rodne grude. . . In da ste mi pozdravljeni kot bratje ljubezni in velike volje. (Hvala bratom Josip Agnichu, Josip Mantelnu in Frank Jerichu za informacije).

Društvo George Washington, št. 180 J. S. K. J., Cleveland, Ohio.

Društvo sv. Alojzija, št. 57, J. S. K. J., Export, Pa.

Stara in zanesljiva

The First National Bank

HRANITE VAŠ DENAR PRI NAS!

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delničarka odgovornost
\$230.000.00.

A. L. Johnson

Herman Beckman

Eveleth Plumbing & Heating Co.

NAPELJAVA CEVI, CENTRALNE KURJAVE
IN VENTILACIJE

EVELETH, MINN.

The Fair Dept. Store Inc.

105—109 Grant Ave.
EVELETH, MINN.

NAŠE CESTITKE

Mi vedno dobivamo naše odjemalce s poštenimi cenami — garantiramo vam, da je bil naš namen vedno, dati vam najboljše blago po najnižjih cenah.

Pomnite: Pri nas govorimo vaš jezik!

“PONTIAC SIX” avtomobil

prekaša vse druge cene šest cilindrske avtomobile v ličnosti, obrisu, črtah in notranosti. — Kakor hitro zagledate Pontiac Six najnovejše vrste, v isti minuti ste prišli do prepričanja, da je res ta avto izredni vzgled pravega avtomobilskega napredka. Stopite k nam! — Oglejte si avtomobil in njegove neštete moderne izboljšave, sedite za vodilno kolo, poskusite, kako lepo se vozi z najnovjšim in najfinejšim Pontiac avtomobilom. Velika je razlika, zadovoljstvo vas bo pripravilo, da boste vprašali za cene.

JACOB AHCAN, lastnik
108 Grant Ave. Eveleth, Minn.

Telefon 144